Год. VIII — София, 5 февруарий, 1934 г. — Брой 1

Годишенъ абонаментъ:
За България 50 лв.
За странство 100 лв.
За 6 месеца 25 лв.
Обявления:
по споразумение
Броя 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

ВЕСТНИКЪ НА НАРОДНАТА ДОБРУДЖАНСКА ЕМИГРАЦИЯ

АДРЕСЪ:
п. „Свободна Добруджа"
печатница „Съгласие"
ул. „Цар Симеонъ" 50
София
Редакторъ: М. Петровъ
Тел: 17-74

Прив. 1967г.

Отново на постъ

Повече отъ година изминя отъ като е „Свободна Добруджа" органъ на борческата добруджанска емиграция въ България на изнова.

Презъ това время въ страната и въ Добруджа се разиграха събития, които чрезъ тяхнотѣ значение и насъ като цѣло, и нашата дума не можа да бѣде „казана отсвѣтъ и широко, борбата на заробенитѣ добруджански българи и на добруджанската емиграция и да бѣде правилно осмисленъ, а тая на емиграцията и спрадъ силитѣ ни правилно насочена.

Причинитѣ за това дошо положение трѣбва да се търсятъ въ насъ самитѣ, главно въ ръководнитѣ органи на движението, който благодарение на вѣтрешни недъзи, пропусна редица важни моменти за публична политическа проява и за организационенъ градежъ.

Добрата за единъ общественъ деятель е, открито да признае своитѣ грѣшки и да се стреми да ги направи. За колективно тая добрата се превръща въ добродѣтель необходима за неговото въздвижване. Съ това съзнание за дългъ ние отново навлизаме предъ добруджанската емиграция и я молимъ да бѣде сѣдия на дѣлата ни, да помогне здраво въ своитѣ рѣжди собственото си дѣло, — борческо добруджанско освободително движение въ емиграцията.

Грѣшки и поуки

Не лекъ е пътя на освободителната борба! И не само защото срещу насъ има силенъ противникъ, който съ всички срѣдства на терора се мачи да ни задуши и разгроми. Къмъ него, къмъ противника, ние винаги сме не „щрекъ" и нашата бдителность е гарантия, че не ще закъснѣемъ да видимъ всички негови смѣтки и да извемъ нѣкои о време, за да се предпазимъ, да го обезимъ и да направимъ.

По-вечето — по-малкото за преодоляване се крие въ самитѣ насъ, като личности и като организации. То е невѣрното на схващане по „принципни" въпроси на движението, което невѣрно схващане въ голѣма степень е и причина да не можемъ да го разрѣшимъ въ действително масово движение на добруджанската емиграция.

Никоя мерка не е вѣрна слѣдъ пъ-рвъ или тъмъ. Времената увличания могатъ да настанатъ, но отлива надвая и е щомъ масата се почувствуе чужда на изкуственитѣ лозунги.

— Всѣка организация, която смѣка да бѣде искрена изразителка и ръководителка на маситѣ, има дългъ да се вслушва въ исканията имъ и винаги да насочва борбитѣ имъ, отъ каждето ще се получатъ реални резултати, подъ лозунги които и обединяватъ и изразяватъ общата й воля. Тоа не значи изпущане ръководящата роля и изоставяне задъ маситѣ, а напротивъ — непрекъснато и правилно осмисляне на борбата и даване подходящата форма на организация за дѣлово ръководство и масово организирано действие.

По силата на това, нашъ не се налага да намѣримъ обединяващитѣ знаменя за цѣлата трудящa се емиграция, които знамя, произлизатъ отъ борческата национально-освободителна идеология, да изградимъ като основни и ръководящи лозунги въ борбата.

Опитѣ и изминатия пѣть показаха, че нѣкои основни положения за насъ бѣхя не напълно уяснени. Така въпроса за националенъ характеръ на национально-освободителното движение и, по-специально, за българския характеръ на организациятѣ, до днесъ не бѣше поставенъ и правилно осмѣленъ. Сѣдо и въпроса за нашия върховенъ лозунгъ. Редица години „Свободна и независима Добруджа въ федерацията на трудящитѣ балкански народи" бѣ лозунгъ, подъ който се развиваше нашето движение. Днесъ той бѣше като погрѣшенъ, за да отслужи на единственото правилно и бодро трудящи се добруджански българи борчески лозунгъ — „Право на самоопредѣление на Добруджа, чакъ до отдѣлянето и отъ румънската държава".

Ние ще имаме възможность да наблѣдваме съ редица статии и да разкажемъ нѣщата всичко, какво се постави по-новому, като поточимъ грѣшнитѣ допущания до сега и поуки, които сме извлѣкли. Сега се задоволяваме само да обрнемъ вниманието на емиграцията къ въпроса и нѣкои други основни въпроси на движението, предмѣтъ за който сѣ нужни силитѣ на всичко здраво борческо вѣрбъ добруджанци. Сѣдствия броя Ц. Д. А. „Свободна Добруджа", поеха заробенитѣ енергично, да изпрекъснатъ всички допущания и грѣшки и да разчистятъ пѣтя на разрастванетѣ на движението на тѣ действително масово борческо движение на добруджанската емиграция. „Свободна Добруджа" ще бѣде трѣбва на тоа прелъсть и, които въ минулото, изтрѣнъ изразителъ на заинтересованитѣ на всекидневнитѣ интереси и борби на емиграцията.

Всички на „трескаве работа! Напустнете досегашнитѣ пагинности и, съ общи усилия, да изведемъ движението на резултатенъ пѣтъ!

Ще отслужи ли Румъния Добруджа?

По разни поводи, искрей граждане и въ Добруджа патриотичнитѣ пръскатъ слухъ, че Румъния ще отслужи на България южна Добруджа.

Разнитѣ срещи, пактове и пр. подсиливатъ тѣзи мѣнения.

Добруджанскитѣ трудещи българи трѣбва да внимаватъ и да не се подаватъ на тѣзи мѣнения и прикрити лъжи. *Добруджа Румъния никогда нѣма да отстѣпи.* Титулеску открито заявя, *че всѣка решаса на доброволно мѣнѣ нѣма.*

Цѣлта на тѣзи слухове е само да ни приспиватъ, да ни отклоняватъ отъ пѣтя на борбата.

Върховната ръководна идея

Двадесетъ годишното общо съществуване на добруджанското освободително движение (като цѣло) и борбитѣ въ него разрѣшиха презъ разнитѣ етапи на развитието ми, трѣбва да поучатъ всѣки искренъ добруджанскиятъ деятель.

Единъ бѣгѣлъ поглеѣ върху изминалитѣ пѣтя ще ни убеди, че основната причина за способността на движението и за разпространяваща силитѣ и на всички мѣки дори по-силно и много причини имаръ общи интереси и стремежи, винаги е била липсата на единъ здраво установена върховно ръководна идея— (вѣнъ-).

До голѣма степень и потеза причина въ неизлезнато минало добруджанското движение дѣло се подаде на внесено и стихийнѣ стремежи на българскитѣ правителства, в въ дадено време единъ погрѣшенъ стратегически лозунгъ „Свободна и независима Добруджа" — нѣкъ да бѣде дадѣ години знаме на революционното движение въ Добруджа и особенно въ емиграцията. Едно поколение отъ добруджанскитѣ деятели се възпита въ смѣтанѣта на тоа лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Като сме изхождали отъ тоа основенъ лозунгъ, въ недвечнотѣ минало ние често сме допускали националенитѣ въпросъ да се смѣсва и отъ тѣзи гледна точка не е единъ обединяващъ лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Като сме изхождали отъ тоа основенъ лозунгъ, въ недвечнотѣ минало ние често сме допускали националенитѣ въпросъ да се смѣсва и отъ тѣзи гледна точка не е единъ обединяващъ лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Двадесетъ годишното общо съществуване на добруджанското освободително движение (като цѣло) и борбитѣ въ него разрѣшиха презъ разнитѣ етапи на развитието ми, трѣбва да поучатъ всѣки искренъ добруджанскиятъ деятель.

Единъ бѣгѣлъ поглеѣ върху изминалитѣ пѣтя ще ни убеди, че основната причина за способността на движението и за разпространяваща силитѣ и на всички мѣки дори по-силно и много причини имаръ общи интереси и стремежи, винаги е била липсата на единъ здраво установена върховно ръководна идея— (вѣнъ-).

До голѣма степень и потеза причина въ неизлезнато минало добруджанското движение дѣло се подаде на внесено и стихийнѣ стремежи на българскитѣ правителства, в въ дадено време единъ погрѣшенъ стратегически лозунгъ „Свободна и независима Добруджа" — нѣкъ да бѣде дадѣ години знаме на революционното движение въ Добруджа и особенно въ емиграцията. Едно поколение отъ добруджанскитѣ деятели се възпита въ смѣтанѣта на тоа лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Като сме изхождали отъ тоа основенъ лозунгъ, въ недвечнотѣ минало ние често сме допускали националенитѣ въпросъ да се смѣсва и отъ тѣзи гледна точка не е единъ обединяващъ лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Двадесетъ годишното общо съществуване на добруджанското освободително движение (като цѣло) и борбитѣ въ него разрѣшиха презъ разнитѣ етапи на развитието ми, трѣбва да поучатъ всѣки искренъ добруджанскиятъ деятель.

Единъ бѣгѣлъ поглеѣ върху изминалитѣ пѣтя ще ни убеди, че основната причина за способността на движението и за разпространяваща силитѣ и на всички мѣки дори по-силно и много причини имаръ общи интереси и стремежи, винаги е била липсата на единъ здраво установена върховно ръководна идея— (вѣнъ-).

До голѣма степень и потеза причина въ неизлезнато минало добруджанското движение дѣло се подаде на внесено и стихийнѣ стремежи на българскитѣ правителства, в въ дадено време единъ погрѣшенъ стратегически лозунгъ „Свободна и независима Добруджа" — нѣкъ да бѣде дадѣ години знаме на революционното движение въ Добруджа и особенно въ емиграцията. Едно поколение отъ добруджанскитѣ деятели се възпита въ смѣтанѣта на тоа лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Двадесетъ годишното общо съществуване на добруджанското освободително движение (като цѣло) и борбитѣ въ него разрѣшиха презъ разнитѣ етапи на развитието ми, трѣбва да поучатъ всѣки искренъ добруджанскиятъ деятель.

Единъ бѣгѣлъ поглеѣ върху изминалитѣ пѣтя ще ни убеди, че основната причина за способността на движението и за разпространяваща силитѣ и на всички мѣки дори по-силно и много причини имаръ общи интереси и стремежи, винаги е била липсата на единъ здраво установена върховно ръководна идея— (вѣнъ-).

До голѣма степень и потеза причина въ неизлезнато минало добруджанското движение дѣло се подаде на внесено и стихийнѣ стремежи на българскитѣ правителства, в въ дадено време единъ погрѣшенъ стратегически лозунгъ „Свободна и независима Добруджа" — нѣкъ да бѣде дадѣ години знаме на революционното движение въ Добруджа и особенно въ емиграцията. Едно поколение отъ добруджанскитѣ деятели се възпита въ смѣтанѣта на тоа лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Двадесетъ годишното общо съществуване на добруджанското освободително движение (като цѣло) и борбитѣ въ него разрѣшиха презъ разнитѣ етапи на развитието ми, трѣбва да поучатъ всѣки искренъ добруджанскиятъ деятель.

Единъ бѣгѣлъ поглеѣ върху изминалитѣ пѣтя ще ни убеди, че основната причина за способността на движението и за разпространяваща силитѣ и на всички мѣки дори по-силно и много причини имаръ общи интереси и стремежи, винаги е била липсата на единъ здраво установена върховно ръководна идея— (вѣнъ-).

До голѣма степень и потеза причина въ неизлезнато минало добруджанското движение дѣло се подаде на внесено и стихийнѣ стремежи на българскитѣ правителства, в въ дадено време единъ погрѣшенъ стратегически лозунгъ „Свободна и независима Добруджа" — нѣкъ да бѣде дадѣ години знаме на революционното движение въ Добруджа и особенно въ емиграцията. Едно поколение отъ добруджанскитѣ деятели се възпита въ смѣтанѣта на тоа лозунгъ, на анализа на фактитѣ и поучитѣ отъ изминалитѣ пѣтя, ни показа, че лозунгъ „*Свободна и независима Добруджа*" не може да бѣде, и не е единъ обединяващъ борчески лозунгъ на националенъ революционенъ освободителенъ движение.

Д-ръ Петъръ Винеевъ

Единъ отъ основателитѣ на добруджанското освободително движение, дългогодишенъ главенъ редакторъ на „Свободна Добруджа" убитъ въ София на 14 юний 1933 г.

Въ идния броя ще видимъ сѣдилъ статия за него и обществената му дейность.

насочена къмъ тѣзи цѣли, а не къмъ разпространение на голѣмитѣ комитетски къмъ конто днесъ се стреми чаѣчественото. Има и други, които тѣрсятъ други въмѣстия за разрѣшение на националенъ въпросъ въ Добруджа. Всички тѣзи мнения до колкото сѣ плътъ на обективнитѣ икономически и политико-обществени условия въ окупираниятъ край, а не такива — „чужди стремежи и домогвания, — сѣ изтекли отъ ръководствата на румънскитѣ империалисти. Поставимъ ли за знаме и крайна цѣль на нашата борба кой да е отъ тѣзи разграничителнѣ лозунги, ние разпилѣваме борбитѣ на тия трудящи се маси и обективно услужваме на империализма и националното потисничество, а изменяемъ за знаме стратегически лозунги какъвто бѣ и „Свободна и независима Добруджа".

— Който сѣмкда борбитѣ на национально заробенитѣ маси изключително до социални борби, той обективно слуги на румънскитѣ империалисти.

— Който лъжа отрича социалнитѣ корени на тия борби и ги сѣмкда изключително до национални, обективно нѣмка да ги водиши на софийскитѣ патриотари Добруджанското освободително движение трѣбва да е обѣдинѣ и единъ и другата грѣшка. Върховна ръководна идея, знаме и цѣль на нашата борба трѣбва да стане пълното национално освобождение по пѣтя на нашата борба *за право на самоопредѣ-*

Следва на II-ра страница

Ужаса въ Карабоазъ

Новороденитѣ се повиватъ въ пазва. „Хлѣбъ" отъ царевични кочани. Зърното не може да се мели, а бѣжанията се „храни" съ него. „Не сме видѣли отъ месеци кибритъ и газъ — лѣгаме и ставмме съ слънце. Добитъка и хората живѣятъ наедно. Невиждана мизерия и гладъ. Бѣхме по-добре преди да дойдемъ тукъ".

Отъ нѣколко години надъ хиляди бѣжански семейства отъ Македония, Добруджа и Цариградско сѫ заселени въ Никополско — Карабоазкото низина. Гигинската дига при Дунава бѣ построена, за да се отворятъ голѣми пространства земя отъ тая равнина, които бяхѫ запазени отъ водитѣ на прииждащия Дунавъ. Тая земя се разпредѣли на парцели по 40 декара, построиха се тилавирани жилищчета и. . . чекритѣ дни за бѣжанцитѣ настанихѫ. „Частната" срещу 128—130 хиляди лева, бѣжанскитѣ семейства пей-напредъ се обзаведѫ съ крайно нехигиенитѣ условия на живота. Малкарията ги заседна първо и осенѫ жертвитѣ, които си взимѫ, си смалоумяхѫ и превръщѫ въ плячка на лесе другите епидемии.

Злата умисълъ и престѫпното отношение на властвуващата реакция, имъ построи не жилищ, а ялини рушащи се черни бордеи. Никакво благоустройство и грижа за отвеждане на нечистотитѣ и водоснабдяване. Въ Чернелемъ, напримѣръ,

водата и добитъка пи и пие.

А хиляди лева се правѣхѫ за „проучвания", за сондѫ и помпи, пер-, които изпадѫ въ дивотвитѣ на разгрелени чорбаджийски синчета. Международнитѣ „пилищ" и тия, които свързваѫ тоя злощастенъ край съ гравовитѣ, сѫ се превръщали на гробища и по тоя начинъ той остава изолиранъ и напълно изостаненъ отъ онѫ, за които проливаме кръвта си и, по-вината на които, днесъ тлеемъ тукъ. Не напразно низинаме карабоазката низина „български Сибиръ".

Все пакъ злото нѣмаше да бѫде толкова голѣмо, ако имахме поне изкуственостъ да изкаране прехранета си, ако имахме достатъчно парче земя, инвентаръ и пр. пр.

Ние искаме да работимъ, но какво да работимъ?

Положенитѣ отъ парцелитѣ ни сѫ монри, в останалите половина, на почечего отъ насъ, попусѫ земи. Цѣлия нашъ трудъ по сѫнѫ, семѫ и пр. отива не хлѫзъ, заливѫ и замразенъ оодъ дунавскитѣ води. И това по причина на онова незайство на сититѣ властници, които и при постройкѫта на Гигинската дига, се погрижиха да магъп-атъ дноводетѣ на свои събрати, а не ни създавѫтъ за насъ условия за сѫществуване. Съ по 10—15 декара годне зѫмя на семейство и карабоазкото бѣжания трѣбва да преживѫ и посреща ведъдъжнитѣ си нѫжъ дъриви, Б. з. б. и ина. пр.

Бѣхме по-добре преди да дойдемъ тукъ!

„Гринитѣ" на управителитѣ фактически се оказѫхѫ средства за нашето пълно ограбване и унъртвяване. Всички сме болечени въ дримѫи и бости лодинъ зимѫ и лѣтѫ. Чалъжитъ и главнитѣ дни години наредъ унищоживатъ и онова малко, което щѣхме да съберѫмъ. Нѣма съ нѫмо да нахранимъ добитъкѫ и децата. За насъ аъарстнитѣ не остава де мислимъ. Добитъкѫ на много семейства изчрѣ и по тоя начинъ имъ съзрѫ напълно решитѣ.

Ужаса вѣрдъ който живѣемъ е неописуемъ

И какъвто ние се **[illegible]** на борба, обединени задъ Общия Бѣжански вицъ комитетъ, цѣлата реакция въ страната, въ главе съ ИК на съюза Добруджа, Нек. Мак. комитетъ и др. най-стръвно се изхвърлѫ върдъ насъ обвиняѫ ни комунисти и заснѫхѫ терора. Не имъ стигнѫ полицията, и помѫкѫ да организирѫтъ съзаклятнически банди за тероръ и спрение съ „болшевицитѣ". Въ-рѫки всички мизчнотии, обаче, ние продѫжихме борбатъ. Разобличихме намеренията на бандитѣ, сплотихме се по-здраво и сме готови да се боримъ за по-добрѣ условия на живота.

Като се почувствуваѫ обтитѣ, реакцията избѫ

плѫта на демагогията и заблудата.

Заговѫ бѣ насрочена общата конференция—анкета въ Гулянци на 24.XII. и. г., която конференция трѣбѫ да ни изкаже прехранета си, ако имаме достатъчно парче земя, инвентаръ и пр. пр.

Ние искаме да работимъ, но какво да работимъ?

Положенитѣ отъ парцелитѣ ни сѫ монри, в останалите половина, на почечего отъ насъ, попусѫ земи. Цѣлия нашъ трудъ по сѫнѫ, семѫ и пр. отива не хлѫзъ, заливѫ и замразенъ оодъ дунавскитѣ води. И това по причина на онова незайство на сититѣ властници, които и при постройкѫта на Гигинската дига, се погрижиха да магъп-атъ дноводетѣ на свои събрати, а не ни създавѫтъ за насъ условия за сѫществуване. Съ по 10—15 декара годне зѫмя на семейство и карабоазкото бѣжания трѣбѫ

Младежки колони

Да преодолѣемъ трудноститѣ

Роденъ жертвѣ общия хой на революционните патриотически висини, Д. М. С. израстна като борческа организация не прекулеящ отъ родителѣ си отнаща младини, като плодъ на обективнитѣ условия, които изтикали младежкия въ политическите пранеи, чувствувайки осезателно незгодитѣ на емигрантския животъ.

Години подъ редъ отъ 927 г. насамъ, Добруджанската Младежки Съюзъ водѣ непрекъсна борба срещу провежданата отъ патриотарнитѣ политика. Въ процеса на тѣзи борби той даде скъпи жертви (Иванъ Кръстевъ, Ганчо Петровъ) и разширяйки всекидневно своето идейно политическо влияние — влиянието на истинското национално-освободително движение, израстна като мощна борческа организация съ широко политическо проявление.

Презъ всичкото време обвиха Д. М. С. не можа да намѣри правилнитѣ подходъ въ работата си къмъ младежкитѣ и преодоляваитѣ трудности на борбата се указа напрѣгодемъ да реагира, действуя и се развива. Систематическитѣ удари, които общия тероръ нанесе на Д. М. С., неправилно и недостатъчно уяснени, доведе до оформа слабости и гѣшки, които се изразяха най-вече въ затворения характеръ и намаление на проявитѣ му.

Това затваряне (затворено) отношение на позволи на Д. М. С. да разгърне действителна борба за пречупване на тероръ и стиране сѣкъдѣ противъ него, защото липсваше най-главното: *правилно обдумана работа, достойна на чело на революционната младежка борба за действителнотомъ освобождение.* Нѣщо което го отклони отъ младежкитѣ и жокни средно въ по-нашѣшната му работа.

Отъ друга страна Д. М. С. водѣше борбата си срещу В. Д. Р. О. и И. К. на съюзъ „Добруджа" въ много на: „Свободна и независима Добруджа" въ рамкитѣ на Балканската федерация" — *лозунгъ, колкото неправилен отъ днешното разбиране на общото движение* толкова отхвърлящъ и неумѣло обяснявашъ на дѣло съ конкретнитѣ (ежедневни) нужди на добруджанската младежки.

Общата слабость на Д. М. С. окурани сичкитѣ не патриотитѣ и тѣ дигнаха шумъ около *задържането на свой младежки съюзъ.* Почвянето на противнишкия съюзъ е фактъ отъ огромно значение за насъ. Внимѣйки огромната възрастваща роля на младежкята въ начинаващ освободителнитѣ движения, български империализъмъ чрезъ М. С. сиѣ да проникне дасовта вътрешно — политическа и външно — завоевателна политика, за попечителяне на честь отъ младитѣ добруджанци отъ Добруджа и да ги използуе за своитѣ близки, предстоящи задачи.

Прѣзъ видъ на все повече задълбочаващата се криза и засилващото се нестабилнение върху бедственото положение на бѣжанцитѣ и частно на младежитѣ, предъ които на нечисленитѣ шатания изъ Балканитѣ и усилявания гонитовна на кого ни чернобялчесчка война и интервенция срещу страната на добиваитѣ право на самоопредѣляване народи въ СССР, изоставянето на Д. М. С. назадъ отъ общитѣ борби на младежкята въ страната и тѣзи на младежитѣ емигранти в не само осмѣлено, но е необходимо бързото му, чесъ по-скорашно ликвидиране.

Бѣрзо ликвидиране на недостатъцитѣ и неправилнитѣ схващания за широко разгръщане на грамотно организационна работа, за възпитание на младежитѣ въ редовитѣ на Д. М. С., не позволяйки на противнишкия М. С. да спекулира, разобличайки го въ нашата всекидневна работа.

Правилното реорганизиране на всички организационни грѣшки, ще ни доведе до ликвидиране на организационната слабость и изтикване на Д. М. С. като организаторъ и ръководитель на българската емигрантска младежь отъ Добруджа.

Увѣрени въ правилния пътъ на движението при уточняване на всякви тактическитѣ и политически позиции, ние ще преодолѣемъ всички трудности, ще подтикнемъ борческия подъемъ на младежкята на по-високо стѣпало и координирайки усилия си съ тѣзи на нашитѣ братя и бащи въ Лясковскитѣ комитети, ще изтикнемъ Д. М. С. като действителна масова организация на емигрантската младежь отъ Добруджа, годна да ръководи борбитѣ ѝ и да ги изведе до край за правото на самоопредѣляване, чакъ до отдѣляне на Добруджа отъ румънската държава.

Борей

Организационенъ животъ

Къмъ затѣгане

Предвидъ на организационната си слабость настоятелството на Мл. Орг. въ гр. Русе изпѣе съ революция, младежа разпритнуква слабоститѣ на организацията и за изправянето ѝ намѣра конкретни мѣрки.

Като нови мѣрки за достигане и задвижване на състоянието отъ преди 2 месеца се посочватъ:

1. Да се потвърди новото и мой редовно да взоя заседания.
2. Да се свикатъ 3 нови на разстояние на седмица, като се възобнови работата въ групитѣ.
3. Организирането и провеждането на нощитѣ се поема отъ своето настоятелство и то се разпредѣли работата.
4. Въ най-близко време изготовяне на планъ за работа и строго съблюдаване за изпълнението му.

Добр. Мл. Орг.
„Дочо Михайловъ"—Русе.

Резултата отъ ликвидирането въ София

Подъ инициативата на Добруджанската младежка организация въ София и подъ непосредственото усилия на студентитѣ отъ „Роденъ Край" въ София се изнесе народно мобилизиране, което донесе на организацията бруто приходъ 4373 лв.

При тази годишнината коледуване, хора имаше значителенъ успѣхъ въ това, че квартала бѣше обходенъ въ голѣмото си большинство. Че действително емигрантите е съ борческо-освободително движение, можахме да се убѣдимъ, тай като рено зарвите и нетрваци бѣха станали и очаквахе идването на младежитѣ — коледари.

Мл. орг. въ София благодари на всички добруджанци, които съ оказанитѣ си средства подпомогнаха организацията и творцо убедени и въ утрешната морална и материална подкрѣпа ще имъ сами да можемъ неуморно борбитѣ на младежитѣ подъ ръководството на Д. М. С.

Но дейностьта на М. О. въ София

Д. М. С. въ миналото Д. М. О — София заемаше първо мѣсто между организациитѣ на Д. М. С., днесъ следъ дългогодишния опитъ и организационенъ животъ ние сме предъ едно положение на застой, що не въ упадъкъ.

Опититѣ които се правиха за стабилизиране на организацията не доведоха до решени резултати, защото ръководството съ своята слабость, не поглежда ще серизомно на въпроситѣ и не търсеше отговорность и отговорность въ поетата работа.

Изходъ отъ днешното положение М. О. може да намѣри само по пътя на затягане ръководството си, грунтиранъ си и поставяне на лице предъ семитѣ младежи, чрезъ изваряли и трайни взаимоотношения и единодействия съ мѣстного население. Ст. Чигуровъ — добруджанецъ, сѣщо отъ Гулянци, разобличи политиката на И. К. и призова емигрантитѣ къмъ организация и борба. „Организация ни трѣбва, но не тая на Изпълнителния Комитетъ, а борческа, масова и близка на интереситѣ на нашитѣ организация за разбирателство съ всички борчески организации и за единоредействие. Ние ни учите да се разнасяме въ партии, да нанасяме съ общи листи — ние нашите да гремѣрните Карабоазъ въ северно Петричко, откдато всички свободи сѫ отнети. Ние се боримъ за единство, но единство на всичко здраво и честно, срещу вашата реакционна политика и поквареними ни дѣйствия. Тоа единствата организация ние правимъ като се групиране край Ц. Д. А. К. и мѣстнитѣ комитети за „борба".

Тоа и тоа пъть „голѣмитѣ" получиха слушателна плесница.

Гулянци 10. I. 1934 г.

Ив. Петровъ

Въ Дания има нѣщо гнило

На 28 I т. г. софийското д-во „Добруджа" имѣ годишно отчетно събрание.

Присѫтствала всичко 73 души, отъ които действителни членове около 40 и останалитѣ младежи отъ групичката „Ст. Кередна" и 5—6 дами отъ управ. тѣло на „Добруджанка".

Въ събранието станаха нѣкои разисквания, които показвать, че между самитѣ патриотари сѫ се оформили нѣколко котерийки групички, които си хвърлятъ ежи други обвинения, които тия, че брата Андрѣевци ги обирали Дневго на мошии и използували за лични облаги неговитѣ приходи, че се отчитатъ членове на Дневго чрезъ разписки за получени помощи и др. Отъ друга страна пъкъ се обвиняваѣ И. К., че водѣлъ сервилна политика по отношение на българского правителство и нѣмрелъ това което му заповѣдвалъ, като пренебрегвалъ интереситѣ на движението.

Въ своята защита П. Господиновъ заявя, че това е вѣрно, но ставало защото правителство имъ плашало.

Събранието се отложи за 4 II., когато ще се произведе изборъ. Котерийнитѣ групички ще изпратятъ си отдѣлни листи.

Тѣзи и много други факти показватъ нашиятъ доброжелатели на мисъльта, че въ Дания имъ нѣщо гнило. Нашата мисъль пъкъ е, че въ патриотарскитѣ въркова всичко е гнило и му е нужна метла.

Другитѣ и ние

Разобличенитѣ патриотари

Организация да, но организация борческа и масова

Пишатъ ни:

„На 25. XII. н. г. Ц. К. на съюзъ „Добруджа" уреди конференция въ с. Гуланци на добруджанската емиграция отъ Карабоазката низина. За конференцията, отъ София бѣха дошли „секретари" на Н. К. Пеко Господиновъ и члена на сѫщия Иванъ Петровъ.

Отвори конференцията и първъ говори Иванъ Петровъ. Плака за нуждата отъ организация, за редовно отчитане къмъ Ц. К., за това че отъ Карабоазката низина и отъ много други пунктове не е нито делегати на последния конгресъ, който се е сторъ въ Разградъ. Следъ него говори П. Господиновъ. Целята му бѣше, както каза, да дааилъ отчетъ за конгреса. Съ громки фрази той показвали конгреса и го нарече творчески, а заревки, че малко преди това неговитѣ съдружъ Ив. Петровъ, каза че на него много малка честь отъ добруджанската община бѣше представена. Кажа още, че се гордѣлъ, че ние тамъ сме бѣли „стражъ на българщината."

Въ конференцията участвоха само 30 души, всички отъ Гулянци и само единъ отъ Брѣстъ. По голѣмата часть отъ бѣжанцитѣ отъ Гулянци малуславо конференцията, явно сѫ тия дошли отъ Черчеланъ, Магура, и Брѣстъ. А отъ с. с. Черкиняи, Гиженъ и Етиненуй бѣжанцитѣ даже не дойдо. хи.

Следъ поздравителнитѣ декламации на П. Господиновъ все думата добруджанеца Колю отъ Гулянци. Той каза, че организацията за него плачатъ членоветѣ на И. К. е много добре известна на емигрантитѣ съ противнообразителната си, по-провеждайки и обирическа политика и че бѣжанцитѣ настоятелствата ще организиратъ, обичи, за борба срещу И. К. и за разбирателство и единодействия съ мѣстного население. Ст. Чигуровъ — добруджанецъ, сѫщо отъ Гулянци, разобличи политиката на И. К. и призова емигрантитѣ къмъ организация и борба. „Организация ни трѣбва, но не тая на Изпълнителния Комитетъ, а борческа, масова и близка на интереситѣ на нашитѣ организация за разбирателство съ всички борчески организации и за единоредействие. Ние ни учите да се разнасяме въ партии, да нанасяме съ общи листи — ние нашите да гремѣрните Карабоазъ въ северно Петричко, откдато всички свободи сѫ отнети. Ние се боримъ за единство, но единство на всичко здраво и честно, срещу вашата реакционна политика и поквареними ни дѣйствия. Тоа единствата организация ние правимъ като се групиране край Ц. Д. А. К. и мѣстнитѣ комитети за „борба".

Тая и тоа пъть „голѣмитѣ" получиха слушателна плесница.

Гулянци 10. I. 1934 г.

Ив. Петровъ

Въ Дания има нѣщо гнило

На 28 I т. г. софийското д-во „Добруджа" имѣ годишно отчетно събрание.

Присѫтствала всичко 73 души, отъ които действителни членове около 40 и останалитѣ младежи отъ групичката „Ст. Кередна" и 5—6 дами отъ управ. тѣло на „Добруджанка".

Въ събранието станаха нѣкои разисквания, които показвать, че между самитѣ патриотари сѫ се оформили нѣколко котерийки групички, които си хвърлятъ ежи други обвинения, които тия, че брата Андрѣевци ги обирали Дневго на мошии и използували за лични облаги неговитѣ приходи, че се отчитатъ членове на Дневго чрезъ разписки за получени помощи и др. Отъ друга страна пъкъ се обвиняваѣ И. К., че водѣлъ сервилна политика по отношение на българского правителство и нѣмрелъ това което му заповѣдвалъ, като пренебрегвалъ интереситѣ на движението.

Въ своята защита П. Господиновъ заявя, че това е вѣрно, но ставало защото правителство имъ плашало.

Събранието се отложи за 4 II., когато ще се произведе изборъ. Котерийнитѣ групички ще изпратятъ си отдѣлни листи.

Тѣзи и много други факти показватъ нашиятъ доброжелатели на мисъльта, че въ Дания имъ нѣщо гнило. Нашата мисъль пъкъ е, че въ патриотарскитѣ въркова всичко е гнило и му е нужна метла.

Важно съобщение

„Свобода Добруджа" подновява излизането си при неимовѣрни финансови затруднения и изключително съ усилията на групиранитѣ около Ц. Д. А. К. и Д. М. С. добруджанци въ София. На друго мѣсто ние говоримъ за огромнитѣ задачи, които стоятъ предъ нея. Отправяме горещъ апелъ къмъ всички да ни дадатъ своята цена подкрѣпа. Станете родоженъ абонатъ на вѣна. Събирайте суми за фондъ печать. Разпространявайте широко вѣна. Пращайте дописки и статии.

Настоящиятъ брой пращаме на всичкитѣ наемотни на адреси, нашъ най настойчиво молимъ, онѣ които не желаятъ да го получаватъ, пращаятъ да го всвърнатъ, а който ще го получава, по възможность незабавно да ни прати сумата най-малко 25 леви за 6 месеца или 50 леви като се нѣма предъ видъ, че за сега вестника ще излиза 2 пъти въ месеца, съ тенденция да стане въ най-скоро време седмичникъ.

Всички на работа за „Свободна Добруджа", бойнятъ трѣбачъ на добруджанското освободително движение, защитникъ на бѣжанцитѣ.

Всичко да се изпраща на адресъ: „Свободна Добруджа", ул. „Царь Самуилъ" № 50, печатница „Съгласие" — София.

Дребни суми пращайте съ писма отъ пощенски марки.

Културната секция при БКО въ Добричъ развива значителна дейность. Неотдавна театралната група на секцията подъ ръководството на Ат. Я. Поповъ и изнесе съ голѣмъ успѣхъ комедията „Тоньовъ". Готви се повторното изиасяне на играната съ голѣмъ успѣхъ пиеса „Хлѣбъ на мащехата".

Ужаса въ Карабоазъ

Продължение отъ II-ра стр.

на нуждитѣ ни. Говори се сѫщо и за съмнителнитѣ групи, които се мѫчатъ да създадатъ разкоръ по между ни и явяваа гонение.

Всички организации сѫ дали изявления въ горния духъ. Затова нито едно отъ изложенитѣ ни не види бѣлъ свѣтъ.

Разбрали, че на ца изгатъ съ „инцестата" си да заливатъ бѣжанцитѣ и като не успѣха да пречупатъ волятѣ и за борба, изпечелитѣ демагоги и реакционери окачаватъ сега последного средство на заблуда. Заговорили за закона за попълнение бѣжанцитѣ въ Карабоазъ. И този законъ сбива цѣ направи толкова за честь, колкото и досегашнитѣ имъ „дейность" и знаменитата имъ „инцеста". Ние знаемъ, че сѣ него

ще получимъ такова подпомагане, какъвто облекчение получихъ длъжницитѣ

съ закона за облекчение имъ. И затова все повече затягаме редицитѣ си и все по енергично изявяваме на борба за защита на вселенскитѣ си интереси, подъ лозунгитѣ на организирания прогресивна емиграция.

Карабоазка низина.

19. I. 1934 г.

Добруджанецъ

Спрете терора!

Тероротъ надъ борческото добр. движение въ България не престава. Съ особена сила той се стовари върху добр. младежи организирани въ ДМС. Наредъ съ много произволи сѫ и интерниранията, които все повече зачестяватъ. Непобѣдимъ е интерниранъ въ Егри-Дере и Израдъ Петровъ, членъ на ръководството на Мл. добр. организация „Дочо Михайловъ" въ Русе. По тоя поводъ настоятелството на организацията е изпратило до министра на Вътрешнитѣ работи и престата енергиченъ протестъ, въ който като се иска освобождаването на интернираните и спирането на терора се казва:

„Не все по-засилващо се теророъ надъ нашитѣ организации да отговоримъ съ затѣгане на редицитѣ и по-здраво сплотяване около ЦК на ДМС и поемане на решителна борба за правото на самоопредѣляне, чакъ до отдѣляне на Добруджа отъ румънската държава.

Да ду интернираниятѣ!

Да ду теророъ надъ емигрантитѣ и нашитѣ борчески организации!

Свобода на организация и проявление на ДМС!

Важно съобщение

„Свобода Добруджа" подновява излизането си при неимовѣрни финансови затруднения и изключително съ усилията на групиранитѣ около Ц. Д. А. К. и Д. М. С. добруджанци въ София. На друго мѣсто ние говоримъ за огромнитѣ задачи, които стоятъ предъ нея. Отправяме горещъ апелъ къмъ всички да ни дадатъ своята цена подкрѣпа. Станете родоженъ абонатъ на вѣна. Събирайте суми за фондъ печать. Разпространявайте широко вѣна. Пращайте дописки и статии.

Настоящиятъ брой пращаме на всичкитѣ наемотни на адреси, нашъ най настойчиво молимъ, онѣ които не желаятъ да го получаватъ, пращаятъ да го всвърнатъ, а който ще го получава, по възможность незабавно да ни прати сумата най-малко 25 леви за 6 месеца или 50 леви като се иска предъ видъ, че за сега вестника ще излиза 2 пъти въ месеца, съ тенденция да стане въ най-скоро време седмичникъ.

Всички на работа за „Свободна Добруджа", бойнятъ трѣбачъ на добруджанското освободително движение, защитникъ на бѣжанцитѣ.

Всичко да се изпраща на адресъ: „Свободна Добруджа", ул. „Царь Самуилъ" № 50, печатница „Съгласие" — София.

Дребни суми пращайте съ писма отъ пощенски марки.

Дипломатическиятъ срещи и добруджанци

Сме въ ерата на трескава дипломатическа дейность. Наредъ съ дипломатитѣ, на Балканитѣ развиватъ усилена дипломатическа дейность и цареѣ.

Най-новата варска среща е тая въ Букурещъ и Синая, между българскиятъ Царь и румънскиятъ крайъ Кароль. За насъ него добруджанци българи тази среща представлява особенъ интересъ, защото прегоноритѣ, които се водиха и водятъ въ нея, засягатъ особенно нашата кожа и позарлъкитѣ стоятъ за наша сметка.

Рамкитѣ четвъ: „*Колкото всичко говорятъ за мира, готови се за война*". Въ настоящо време, това най-добре се потвърждава. Всички проглушаватъ сѣтѣ съ своето „миролюбие". Отъ продолжаваща среща, отъ безбройнитѣ дипломатически срещи и министерски пътувания, не-видующитѣ едва ли не остава съ впечатление, че народитѣ отъ разнитѣ страни сѣ напускали фабрикитѣ работилницитѣ, полетата на селскитѣ трудъ и сѣ се сгонили за гуша или пъленъ ужинъ и площадитѣ и викатъ: *война, война искаме, и на хлѣбъ, работа и свобода*, та разнитѣ управляющи сѣ се загрижили да ги „умиротворятъ". И все пакъ . . . въ действителность е ясно, че както разнитѣ пактове, така и срещитѣ, за които е речъ по горе, сѣ най-решителна подготовка *за нова война, нова грабежъ на чужди територии, нова робство за народитѣ.*

За увеличаването на прегружванията, които стоятъ въ горната цѣпь, имперialиститѣ сѣ готовятъ да енергично всички интереси на своитѣ народи. Въ Букурещкатата среща най-голямата жертва е добруджанското население и по-специално добр. трудящи се българи.

20 години тия българи влачатъ много на единъ нѣрвно национално робство. Ограби се и последното парче на земятѣ имъ, затвориха се българскитѣ имъ училища, нѣрвни, читалища и др. културни институции, дежурства се близо 100 хиляди куцовласи и др. колонисти, които въсрѣжиха по жѣби и си изпратиха да бѣснѣятъ срещу мѣстното население.

Безбройни станаха мерганитѣ на тѣжкитѣ бѣснения. Ежедневно керовнитѣ отъ бѣгашки българи и турски семейства отъ Добруджа не престенах. Отъ учрежденията се прогонваха българитѣ чиновници и се заселяваха лей нѣрвни шовинисти отъ старото кралство, а при всяка среща въ Букурещъ ето какво заявяха прѣзъ румънскиятъ журналисти българскиятъ министръ-председатель г-нъ Мушановъ:

„Положенъ е положение отокойно да се разрѣшатъ въ предстоящата на своята национална култура, тѣзи българи, живущи въ Румъния, сѣ били и ще останатъ едно сигурно и сигно звено между двѣ народи и държави и ще образуватъ най-здравата база на тѣрсено приятелство".

И на тая позиция днесъ рим-католѣшка и И. К. не съюза „Добруджа". Ние, които сме видѣли страданията на заробѣнитѣ добруд. българи, които сами сме жертва на къровавата политика на румън. имперialизъмъ, които чуваме писъцитѣ на изнасилениитѣ дѣвойки, плачоветѣ на преждевременнитѣ сираци на избититѣ отъ този интернализъмъ, който-линдамо черниятъ забрани на дилидитѣ вдовици и майки, чиито близки сѣ изгнани, натъкнати по затворитѣ или прогонени зъ границитѣ, не можемъ да гледаме съ тѣлешки нѣзторгъ. Нашата съвесть него заробени българи се бунтува. Ние не можа да заблуждаваме трудящитѣ се маси и открито имъ казваме: *„Вие мислите!* Въпреки противоречията между Румъния и България, тѣ се споразумѣватъ за общата сметка и ви готовятъ за нови имперialистически войни и за война срещу Съвѣтския Съюзъ".

Ние не сме врагове на румънскиятъ народъ. Ние сѣ сме били не само „звено" за разбирателство, но бѣхме живѣли братски, безъ неговитѣ и наши тирани.

Но нашата съвесть се бунтува, когато онѣзи, които винаги искатъ да имаятъ патентъ за родолюбие, възхваляватъ палачитѣ и грабителитѣ ни и ни сѣ дъмнали да имъ сѣ ръцѣ маскинѣ.

Бѣжански неволи

(Писмо отъ квартала)

„Ув. редакторе, научиме, че нашиятъ любимецъ и защитникъ, в. „Свободна Добруджа" започва отново да излѣзе и помислиме нѣмъ кѣде да се оплачемъ, въ-разъ да изкажа прѣзъ него нѣкои отъ и шитѣ бѣженски неволи. Казвамъ само нѣкои, защото ли се опишатъ всичкитѣ неволи не изнемощитѣ, безработни и гладни бѣженци едва ли бѣ стигнали всичкитѣ, иначе тѣй щѣли кожи на вестника.

„Не бѣше много отдавна — преди деветина години — когато поѣхъ напора на бѣженскитѣ борби, ни дойдоха по едно мѣсто на 4 километра отъ София, съ което все пакъ за известно время убѣдѣ да ни задържатъ и да ни отпуснатъ вниманието отъ до тѣрсенъ истинския виновникъ за нашето тежко положение.

Отъ тогава минаха десетъ години на черно тегло. Чрезъ мощенъ преврѣтъ тогава властващитѣ бѣхя сменени. Дойдоха други умъ да спасяватъ българскиятъ народъ, въ който съ право и ние ужъ сѣ числимъ, а спасяха натъкнатитѣ си сѣ пари наси. Цѣли осемъ години ни „спасяваха" зелено съ българскитѣ народни маси, и имѣсто подобрение нашето положение отъ день изъ день се влошѣ. (Спасяха само сегашнѣ партиенти, а нѣмци наши отъ тѣзитѣ имъ.)

Най-послѣ и тѣ бѣхя сменени съ избори, преди които и на насъ бѣженцитѣ се давахя голѣми обещания.

Его близо три години отъ тогава, но нашето положение сѣщо повече се влошѣ и нивотѣ ни стана непоносимъ.

Въ настоящия моментъ почти всички трудящи се отъ квартала ни сѣ безъ работа и семействата имъ гладуватъ. Защо ли сѣ „послѣдни" съ „гладни"? . . . но „ней еще защо", когато е напно нойто нѣма гладоши на кранта си ги изрѣзва съ „нѣмъ", а който нѣма гладоши зървва разрѣшитѣ си подмѣтки, защото може да остане и безъ тѣхъ. Но да не говоримъ много за това, че имъ сѣ реализирали пъ общинитѣ, които отъ избори на избори мѣнѣватъ по вѣжнѣзъ прѣзъ нѣзтоле да „видятъ" какъ живѣе бѣженцитѣ. Отъ горе надъ всичко това нѣма и сѣщата фактъ който имаръ и да нѣма общественъ интересъ е търсе именно за насъ!

Какво по-горе споменахъ, ние живѣемъ въ „центъра" на столицата, 4 километра до двореца, и си имаме по едно куче ей тѣй за лукъсъ, а не да ни обѣжда когато нѣкой се вмѣкне въ „опредѣлена" ни колиба за тия нещастни кучета, защото нѣщастни, защото и тѣ често звѣрчо сѣ насъ гладуватъ, общината чрезъ своитѣ агенти, предприемачи е решила да сѣ бори по 105 (*сто и пет лева*) на година за всѣко кученце. Понеже ние нѣмаме възможность да заплатимъ горната сума, бѣхме принудени да се лишимъ отъ тоя „лукъсъ". Но и това не достигна. Като рекле пари та пари. Агенти нѣкакъвъ обикоилъ квартала, но той го е виделъ, не можалъ да разбере, обаче научилъ и показалъ, че имаме кучета и идва обѣдникатъ сжалѣенъ чиновникъ, който свикна на кого шевна машина, на други пишна печка, на трети пожѣнена и обявява публиченъ търгъ да ги продаде, като съобщи, че на опредѣлена день вещитѣ ще трѣбва да занесемъ на търга.

Еднѣ комисия ходи да се оплаква на кмета. Изобличенъ, той казалъ, че станало „грѣшка" и казалъ, че ще трѣбвало да вѣрнѣмъ отговорнѣ агента.

Тоя иначе драбенъ фактъ възнутъ всички, мнозина сѣ, като ги излекувалъ. Особенъ гримѣ се подигнало за изоставянето на всички и деца да пишѣ да четатъ и се грижѣ, читирѣ и нѣкой „ви-торѣ".

„Сравнете сега това съ нашитѣ кучешки животи (става дума за Добруджа) и пакъ и вашия, ще видите какво е грамадна разликатъ".

Б. Р. Горнѣ изложенѣ на изтрѣти отъ единъ бѣженецъ, който получилъ писмо отъ близки отъ Добричъ, въ сѣ между другого му подчертава. Отъ друга страна съ впечатленѣ, изтъкнатъ и учитѣ, че между отдѣлнѣ български селя въ Добруджа, такива въ Умрейлъ се е запазвала взаимно корисни въ които тѣ взаимно си изкажѣ условиятѣ при които живѣятъ. Споредъ увѣренята и вашитѣ источникъ, сѣ отъ Съвѣтско Украйна, тамъ сѣ разкривали не се загрижѣ времѣ и свободи и бѣлгарѣ занѣ и култура тамъ развивали много свободно.

„Благотворителна" дейность

на дамитѣ отъ д-во „Добруджанка"

Прѣзъ последнитѣ години шаканитѣ и натруфени конини отъ дамски кѣ-то Копеда — по Великдень сѣ зарѣкнѣ съ „благотворителнитѣ" си дежнѣ. И тѣзи годинѣ на Копеда уредихѣ елка за бѣжнитѣ добруджански деци. Това е форма чрезъ която патриотарнитѣ отъ съюза „Добруджа" сѣ мѣчатъ да залъгватъ съзнанието на бѣженцитѣ въ София.

Ние нѣма да сѣ спираме на начина, по който е проведенъ нѣдѣ имъ, задоволяйки се да отбѣлѣжимъ само нѣкои факти изнесени отъ едни майки, които открито сѣ оплакѣ. Спрѣдъ изложенѣто прѣтено до насъ се винаги, че още отъ начало сѣ бѣле пущани въ сѣмоче само доброхайтѣ, а бѣжнитѣ отъ другитѣ поробени краища просто изтъкнѣни.

„Туй, което не най вече възмути — пише Ана Домусчиева — бѣ постъпката на разпорѣдителкатѣ Роглева, която не само сѣ мене и детето ми посѣдѣ тяла. . . Г-жа Лингурова помоли да дадатъ нѣщо на детето ми. Тогава г-жа Роглева се обърна и каза:

„Не мислишъ ли, че това е богатско дѣте, нѣкого ще дѣйтъ на него, а вмѣсто само какъ е облѣчено" и грубо дръпна отъ рѣцѣтѣ на детето кипотинѣтѣ, които му бѣхя дѣли".

Възмутѣната майка по надолу пише:

„До колкото чухъ нито въ вагиотинитѣ, нито въ рѣчитѣ не се спомена, че на бѣженѣтѣ деца нѣма да са дава нищо, а най-послѣ твърде малко сѣ въ квартала ни тѣм, които не се нуждаятъ.

— Ние не сме просѣци, та когато отиваме на „благотворителнатѣ" ви елка да нашенемъ дрѣхи на децата си, та да затоплѣмъ бѣрдата ви, да прѣдазваниѣ умилкѣнѣ ни и да сѣ добѣрѣмъ до нѣщата благотворителность. Тѣзи може да разсѣждава Роглева, но нѣйнитѣ на разсѣждаватъ такъ. . .

— Всѣка майка не иска труда и средѣтѣ, търси нѣщенѣ и гледа да обѣче детѣто си по-хубѣво, по спретнѣто, да го нахрѣни и възпитѣ".

Очѣвидна е мѣсмата на дамитѣ конто добре я открива зещото обрѣщенѣтѣ зѣвъщѣ:

„Това бѣ и голѣмъ урокъ на мѣсъ, та прѣдпрѣтъ — подобенъ случай да знаемъ какъ да постъпимъ."

Гавра съ бѣжанцитѣ

Стотици нѣмини сѣ прѣсѣлѣ, за да сѣ отидѣ на нѣрабоѣ-кѣ нѣзнѣ. Поѣнѣто отъ тѣмъ обѣче остана мокра и „на сѣ-ченѣтѣ" тѣмъ бѣженѣ, живѣятъ при нѣчѣвѣчѣнѣ лошѣ условѣя. Ѣ нѣ чѣнѣтѣ другѣ разѣрѣ.

Напѣлнѣнѣ нѣ зѣмѣтѣ и на малкѣтѣ сѣ зѣмѣ, нѣатѣ нѣмѣмѣ. Днѣсѣ и тѣ сѣ прѣвѣрнѣ на мочурѣ.

Дъжѣвѣтѣ отпуснѣ на рѣбѣрскѣтѣ прѣизвѣдѣнѣ колѣнѣ „Шѣрѣнъ" въ Сѣвѣтѣ (1,000,000) ѣдѣнъ мѣлѣкѣ лѣнѣ, съ конѣ парѣ нѣолѣрѣцѣтѣ дѣ прѣмѣлѣѣ тѣрѣвѣ нѣ Дѣнѣвѣ при с. Ѣрѣмѣцѣлѣ, за дѣ сѣ нѣвѣнѣчѣ бѣлѣтѣ нѣ рѣбѣтѣ въ тѣхѣ сѣ сѣ ѣдѣнѣчѣ.

Гѣрлѣтѣ сѣ прѣкѣвѣхѣ. Бѣлѣтѣ сѣ сѣ бѣлѣ, ѣ ѣ гѣлѣ мѣ нѣ дѣ нѣ мѣнѣ мѣнѣ въ тѣхѣ, нѣ нѣ нѣ сѣ нѣ ѣсѣтѣнѣ слѣдѣсѣтѣ, нѣ нѣдѣнѣ сѣ ѣсѣчѣ ѣсѣ дѣчѣнѣсѣ ѣ ѣдѣ зѣлѣ нѣ нѣшѣтѣ нѣвѣ. Прѣдѣлѣтѣ нѣ пѣвѣчѣ отъ 40 бѣжѣнѣсѣ сѣмѣйѣ отъ с. Ѣрѣмѣцѣлѣ и гр. Нѣ-жѣпѣлъ стѣнѣ ѣбѣдѣнѣ-нѣ нѣдѣнѣ за рѣбѣтѣ, ѣ сѣмѣтѣ сѣмѣйѣтѣ ѣстѣвѣ безъ пѣвѣ рѣбѣтѣ сѣ зѣмѣ.

Нѣ стѣгѣ ѣ нѣ прѣдѣнѣтѣ нѣ нѣмѣтѣ, тѣ трѣбѣ ѣ нѣ зѣлѣвѣтѣ ѣ нѣ пѣслѣдѣнѣтѣ пѣрчѣ зѣмѣ? Ѣ ѣ тѣ трѣбѣ нѣ бѣгѣ, ѣ нѣ сѣ ѣ нѣ ѣ нѣ ѣ н

Год. VII — София, 21 февруарий 1934 год. — Брой 2

Годишенъ абонаментъ:
За България 50 лв.
За странство 100 лв.
За 6 месеца 25 лв.
Обявления:
по споразумение
Броя 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

ВЕСТНИКЪ НА НАРОДНАТА ДОБРУДЖАНСКА ЕМИГРАЦИЯ

АДРЕСЪ
„Свободна Добруджа"
печатница „Съгласие"
ул. „Цар Самуилъ" 50
София
Редакторъ М. Георгиевъ
Тел. 17-74

Първата стъпка

Първиятъ брой на „Свободна Добруджа" се посреща съ повишенъ интересъ отъ страна на добруджанската народна емиграция и други обществени среди.

За сега нѣма сие доволни отъ тази награда за неимовѣрнитѣ ни усилия да закрепимъ единствениятъ защитникъ на добруджанската народна емиграция — сѣтнико въ нейния борчески пътъ.

Тутакси трѣбва да отбележимъ, че не всички наши приятели се отзовахъ на апелатъ ни.

Въ първиятъ брой и-е казахме, тукъ пакъ ще повторимъ: „Свободна Добруджа" е въ вашитѣ ръце

За найнето закрепване сѫ нужни усилията на всички не изключайте да и ги дадете.

Както всѣки точу що озаряващъ бойникъ и „Свободна Добруджа" едва прави първата стъпка сводъ дълго почивка". Подкрепете я да закрачи твърдо напредъ.

Да начесие всѣка пасмность

Допу всѣко сѫмнение въ подгото дѣло!

Всички въ подкрепа на „Свободна Добруджа"!

Не разединение,

а братски съюзъ и единна борба

Знае се, че съ настаяването на Чѣмпаниитѣ въ Карабозката низина се цѣпеше да се пресрѣгнѣ домогванията на румънската пропаганда въ крайдунавския край и да се улесни асимилирането на мѣстното по голѣма степень румънско население.

Днесъ и най-крайнитѣ представители и защитници на тази политика признаватъ, че та напълно фалира и не даде никакви резултати за авторитѣ ѝ. Контрата обаче пакъ остана въ вѣчнитѣ мертви — бѣжанцитѣ, които заминаха въ този край заливаха въ неизмѣрна низерия и гладъ.

Не така обаче мислятъ патриотичнитѣ отъ върхоглавитѣ комитети на емиграцкитѣ организации. Както отъ кореспонденциитѣ за положението въ карабозката низина печатана въ миналия брой на „Св. Добруджа", така и отъ редица други факти, става ясно, че тѣ, вѣрни на своята противобѣлгарска политика, правятъ всички усилия да разпалятъ борбитѣ на бѣжанскитѣ маси, да ги отклонятъ отъ тѣхнитѣ естественъ пътъ и да ги отправятъ срѣщу мѣстното население, което сочатъ за виновникъ на положението имъ, или се стремятъ да ги отправятъ по пътя на просията за милостиня.

Отъ друга страна не лише сѫ редица факти които очевидно сочатъ, че въ угода на свои партийни и потерийни интереси българскитѣ власти покровителствуватъ нѣкои групи отъ мѣстното население срѣщу бѣжанцитѣ, които по този начинъ освенъ глада и низерията които едва понесатъ, сѫ подложени и на тероръ на властта и нейнитѣ крепители. Я знае се, че патриотичнитѣ върхоглави и сега и преди сѫщо, че властта.

Тоя положение вече очертава патриотичнитѣ кръгове отъ **открита борба срѣщу бѣжанцитѣ и мѣстното население, отъ друга крепятъ власти които тероризи и тероризиратъ бѣжанцитѣ въ угода на мѣстни партизани.**

Ние добруджанскитѣ българи сме изпитали на гърба си тази политика на заробенитѣ нѣкрви кожо нанбри най-черъ изразъ въ колонизацията на Добруджа съ македонскитѣ чиновници и тѣхнитѣ грабежи и бѣснѣнія надъ мѣстното население и никога не сме я повярвали тукъ — и нѣма да я повярваме — противъ други национности. Въ своята маса и бѣжанцитѣ отъ другитѣ заробени области изгнани въ Карабозкатъ не се отдаваха на патоиотарнитѣ внушения за образуване на терористични банди срѣщу противъ мѣстното население, а въ сѫщность и противъ тѣхнитѣ борчески движения. Тѣ вече добре разбиратъ кой е виновенъ за тѣхното положение, кой е тѣхенъ приятель и врагъ. За тѣхъ е ясно, че за да излѣзатъ подобрение на сѫщото положение, нужно имъ е, **не да тероризиратъ мѣстното трудещо се като тѣхъ население, а братски съюзъ и единна борба срѣщу всяко кой то иска да ги използва за политика чужда на тѣхнитѣ интереси.**

Ние не сме противъ **мирната и естествена асимилация на аморфнатѣ група**, на тази възможна само по пътя на свободното културно, езиково, политическо и национално развитие на всички етнически групи и взаимното имъ влияние по пътя на прогреса, а не по пътя на тероризма и разпухнатото на национлъ шовинистическитѣ страсти.

Заставени на тая база, бѣжанцитѣ трѣбва да значатъ съюзъ си съ мѣстното сѫщо като тѣхъ гладуващо население, да се противопоставятъ на всѣки разединителенъ опитъ, на всѣка терористическа банда и чрезъ **своитѣ масови акционни комитети да се борятъ за единна борсеска помощ за подобрение на материалното положение, като сѫщевременно активно подпомагатъ борбитѣ на заробенитѣ съ братьо, за правото на национална самоопредѣление, чакъ до отхвърляне отъ заробителитѣ за своето свободно излѣзане по родните сѫ огнища.**

Здраво обединяване на обединенитѣ въпроси на обединенитѣ за общитѣ въпроси на национлъ-освободителнотѣ движения.

Неизбѣжнитѣ пропуски въ нашата работа трѣбва да бѫдатъ изтъкнати на национлния характеръ на движението и мизурите за борба на самоопредѣлението на Добруджа, чакъ до отдѣлянето ѝ отъ румънската държава.

Българския характеръ

на организацията ни

Национлъ-ата робство въ Добруджа тежи еднакво върху добруджанскитѣ българи, турко татари, кемци и пр. и пр. То погаси и отне еднакво за всички тѣхнитѣ културни, езикови и пр. национлни свободи, като ги поохъврли на мелоскъ режимъ за насилственото денационализация и асимилация. Наредъ съ това национлното робство, еднакво за добруджанскитѣ българи, турци и пр. е причина за тѣжкото икономическо робство и експлоатация. Благодарение на тая обща участь, добруджанското население въ своята цѣлость води борби преди всичко за разтрошаване на общия врагъ румънския империализмъ. Тая борба се стреми да изхвърли национлни свободи за широкитѣ добруджански маси, които национлни свободи сѫ свързани и съ социлно-икономическитѣ му свободи. Събирането на **национлното робство, което е особена форма на заробена политическа сила, които заробени политическа сила, служи за грубо и безсрамна експлоатация на заробенитѣ маси**, ще означава отъ една страна край на политико-национлния гнетъ и отъ друга подобрение икономическото положение на маситѣ, подобрение, което може и трѣбва да бѫде довежено до пълно социлно освобождение.

Затова и **борбитѣ на добруджанската маса за социлъ-икономическо подобрение и свободи не разединяватъ а водятъ подъ знака на борбата за национлна свобода.**

Тукъ, въ това своеобразие на борбитѣ на национлно заробенитѣ маси, трѣбва да се изградятъ и най подходящитѣ форми на организация. Не е все едно, напримѣръ, за добруджанския българинъ дали национлъ-революционнитѣ организации въ Добруджа е такава на българитѣ или тѣхъ е нѣкаква друга, както не е все едно това и за добруджанския турчинъ и всички други добруджански национлни групи. Колкото и единни да бѫдатъ тѣхнитѣ политико-икономически интереси, колкото и общия врагъ да ги обединява, особеностьта въ национлния характеръ на тия борби, налага отпечатъкъ и изисква **своя национлна по съставъ организация.** Това не означава изолиране и самоизолиране борбитѣ на добруджанци, нито пъкъ означава противопоставяне една добруджанска национлна организация на друга. Тоя само улеснява и засилва тия борби като ги организира въ тѣхната **естествена национлна** и чрезъ **тия организации**, и чрезъ тия ги насочва въ разбирателство и единодействие съ останалитѣ национлни организации въ Добруджа, срѣщу румънската сатрапия и за национлно освобождение. Това отъ друга страна ще засили взаимното зачитане между поробенитѣ добруджански маси, които зачитайки едни на други, въ лишено на собственитѣ си национлни организации, ще укрепи ще организиранитѣ единни фронтъ срѣщу румънското робство.

Съхранявайки тия характера на национлнитѣ борби въ Добруджа, ние трѣбва смѣло да кажемъ, че достигнатото ни разбиране за организирането на тия борби е много непълно погрешно. До скоро ние не можеме да видимъ, че това своеобразие на национлнитѣ борби и по специлно на тия въ Добруджа, не позволява включѣването на борящата се национлно разнородна добруджанска маса въ една обща добруджанска национлъ-освободителна организация, по простата причина, че по тоя начинъ се нарушава най-сѫщественъ елементъ въ нея — **именно национлния елементъ.** Благодарение именно на това погрешно схващане, до не много отдавна ние говорѣхме и работѣхме за обща добруджанска национлъ-освободителна организация, като даже и тукъ въ емиграцията сѫщахме организацията не такава **на българската добруджанска емиграция** а обще на всички добруджанци, нашо което е прочерено и въ устава ни.

Днесъ ние вече съзнаваме съ това погрешно разбиране и възприемаме **организацията на добруджанската маса по национлна група.** Българи, турко-татари, кемци и пр. въ Добруджа, образуватъ поодѣлно свои национлнъ-освободителни организации, въ които и чрезъ които най-добре ще бѫдатъ обединени и насочени усилията на масата отъ всѣка национлна група. По силата на това ни схващане и нашата организация тукъ въ емиграция, където сме се събрали добруджански българи не може да бѫде освенъ организация на добруджанскитѣ българи, които подпомагайки освободителнитѣ борби въ Добруджа, преди всичко, **подпомага борбатѣ на заробенатѣ българи въ Добруджа.** Разбира се това съдържа по означена подпомагане на българската завоевателна политика и на българскитѣ реакционни правителства. Както на българския пролетариатъ и трудещи се маси не имъ пречи да се борятъ срѣщу българската реакция, така и ние подчертаявайки дебело българския национлъ освободителенъ характеръ на организацията въ емиграция, продължаваме да се боримъ и срѣщу подълъгоменията на реакционна България, имайки за главна цѣль, разбира се, събарянето на румънското владичество въ Добруджа.

Балканскиятъ лектъ

Напослѣдъкъ балканскитѣ върхари, реакционно тѣхнитѣ империлистически правителства, като чини бѣхе обхванати нервозна отъ едно лудо и неоправено желание за „сближение". Неспочитаени взаимни политически посѣщения и срѣщи бихаха приправени отъ скоротечнитѣ „искрени увѣрения въ прогелство и разбирене между двата братски народи". А гнъ Мушановъ отиде по тамъ, не произвѣтаси добруджанското пренаселено население за заемо за сближение между България и Румъния.

Като вѣнецъ на всички тия политически шетания бѣше подписанъ въ Янина Балканскиятъ пактъ. Въ него влизатъ Румъния, Югославия, Гърция и Турция, а вънъ отъ не о оставатъ България и Албания.

По чл. 1 отъ тоя пактъ договарящитѣ страни гарантиратъ взаимно сигурностьта на всичкитѣ си балкански граници.

Чл. 2 предвижда взаимного обмисляне на мѣркитѣ, които би трѣбвало да се взематъ за запазване накърненитѣ евентуално интереси на договарящитѣ страни.

Ясно е, че така подписанитѣ балкански пактъ далечъ не донесе „разбиране и приятелство" далечъ не примири империлистическитѣ противоречия на Балканитѣ. Напротивъ, той еще повече ги изостри. Свидѣтъ фактъ, че България и Албания не влизатъ въ пакта е самъ по себе си едно противоречие, което крие редъ опасности. Тия опасности всѣки моментъ могатъ да избухнатъ въ сериозенъ конфликтъ между страниитѣ влизащи въ пакта, и такъ, които оставатъ вънъ отъ него.

Ст. Т.

Стр. 7.

Младежки колони

Основни грешки и пречкане имъ

Въ миналия брой на в-ка споменахме за редица слабости и грешки, които се чинят главна пречка за разрастването на Д. М. С. и довеждат до негових застой и увядъкъ въ редиця организации.

За градивно организационната ни работа и политическа зрелост трябва днесъ да посочимъ тѣзи грѣшки.

Преди всичко Д. М. С. въ последно време пръвни войнка *политическа пасивность*. Предъ насъ се изниква събиния сидбоносни за наш революц. движение въ Добруджа и тукъ. Убийя Велико Марниовъ—Занянски, всичко не се изчесе, изключе изваждане некрологъ. Станчев убийства, обезчестяванія и погреме надъ българского население въ Добричко Д. М. С. пасъ не предприе нищо. Не се изчесе и нито една акция за известни икономически искания на бѣжанцитѣ и нейната младежъ. Неизвѣстна канцеларнета на 2 пати. Задигнаха архивата и пр. и пр.

Следъ спиране на изданието на „Добруджанско знамѣ", не се предприе кампание за издаване на в-ка, и да се даде тласъкъ за събиране на фондъ. Изданията се състоява само въ малкото окружни и писма до организациитѣ. Връзкитѣ си оставатъ слаби. Ц. К. не знае и до днесъ точного число на своитѣ организации и числения имъ съставъ.

Оправданието за това положение не бива да се търси въ терора. Никога Д. М. С. не е развивалъ свободно дейността си. Въ годе на Д. М. С. се закачали „речи и мъчотии. Аз сега ние известна разлика въ терора като нѣщо въ повече, сега обще е въ повече предимнѣнего на емигрантската младежъ къмъ нашъ освободителенъ движение.

Незабавенного разобличаване на Виченъ позиция въ приносъ не малко за известно известно смущение, което сѣщо даде свои отразъ въ работата на организациитѣ. Не бива да се подценяваме тоя положение: „Че всрѣдъ младежитѣ Виченъ имѣлъ последователи и т. н.".

Нарядъ съ общитѣ грѣшки известни организации — Русе, не съумѣка да преодолѣетъ „мѣстнитѣ условия", порочния повторно бѣгане отъ работа и създаване теорията за „условиятѣ"; други пъкъ — Варна, благодарение на загнѣзданото се фракционерство, разстроява организацията и чрезъ командване разрешаваха въпроситѣ. Фракционерството на последната организация се изрази въ даване преувеличени сведения за ранта и хаде на организациятѣ въ саботиране решенията и директивитѣ на Ц. К., стигайки до отказъ за явяване на състоялата се презъ априлъ 33 год. конференция на Д. М. С. и сътезане на връзкитѣ си съ Ц. К.

Сѣщественъ нашъ недостатъкъ въ политическата дейность сѣ сектантскитѣ настроения, тенденции и методи въ работата, порочения въ недостатъчно правилного разбиране на масовата работа — непрочитане въ на съвѣтѣ организациитѣ спорни културно просвѣтни—литературна и пр. както и въ подценяване самодѣйността на низшитѣ организации и тѣхна самоинициатива. И до днесъ низшитѣ организации на Д. М. С. си оставатъ форми за почемене и получаване на окружни директиви и писма.

Подценяване дѣйността и влиянието на патриотарчиитѣ „Св. Наседма", приемайки ги до нищо и начисто отчаването и неразбиранѣнѣ имъ предъ младежъта като провокации на реакционитѣ въ врсия политика всредъ добруджанскитѣ бѣжански маси.

Не малко допринесе и прадобилата широка популярность левичарска фразеология и нова терминология, измѣстили наш революционнитѣ термини.

Ние се спираме на най-важнитѣ грѣшки порождащи слабостьта и посочейки последнатата като опорна при по нататъшния ходъ на Д. М. С. Всѣки активенъ дѣецъ би на посочилъ маса грѣшки отъ тоя родъ. Не е достатъчно обаче да *се посочатъ само слабоститѣ*, а е необходимо *да се изхарчятъ причинитѣ*, които ги порождатъ и отъ тѣмъ да се потърси пътя за тѣхното изкореняване.

Основната причина за порождането на маса грѣшки, това е неправилното разбиране на характера на организацията. Занемарѣването на националния елементъ въ нашата работа доведе до тѣмъ щото да сѣмѣтаме Д. М. С. наравно съ Р. М. С. Да се запомни, че Д. М. С. е организация на младежитѣ *българи*, емигранти отъ Добруджа, че Д. М. С. има националенъ характеръ. Изтъкването на националния *характеръ* въ организирането борбитѣ на младежъта е необходимото условие за приближаването на напредъ. Въ гредивата на работа националнитѣ фактори е основно стратегическия лозунгъ: „право на самоопредѣляване, чакъ до отдѣляне на Добруджа отъ румънската *варвара*". нека стигнатъ основнитѣ какъвъ въ борбата на сломнитѣ утрешнитѣ организации и цѣлитѣ Д. М. С.

Други важни причини сѣ абстрактното поставяне на известни въпроси, боравене съ голѣмата политика и пр. . .

За да стане, при днешнитѣ обитавания въ можности, Д. М. С. действително борчески националнъ освободителенъ организация на трудящата се добруджанска младежъ въ емиграция, необходимо е бързото разчистване на всички грѣшки и твърдъ курсъ за общо организационно и политическо затѣгане.

Така напримѣръ Д. М. С. до нѣкѣде правилно е формулиралъ основнитѣ искания на прокудената българска младежъ отъ Добруджа. Дали тоя е достатъчно? — *Главното е да се формулиратъ основнитѣ, а да се организиратъ борби за такъвъ изискванія*. Или нѣщо, нѣкѣде организация и група не бяха да остане само просъ пропагандаторъ — не е канена, а фактически организаторъ на младежъта и борбитѣ. Въ нашето на средствѣ въ Д. М. С. младежи, емигранти и нейната младежъ *трябва да вади смѣли борци, умѣли организатори, добри и дѣловити съвѣтници по всички интересуващи ги въпроси*. Сѣмѣнѣ съ представата и безинициативностъ.

Само така ще немѣрнимъ дѣйствѣлния имъ къмъ младежъта, ще спечелимъ довѣрието имъ и ще ги изтръгнемъ изъ лѣвитѣ на патриотарчиитѣ. Тази е сѣщественно и пътя къмъ преодоляване на годни за ръководство на кадри чисто дори за Д. М. С чувствуваме твърде осезателно.

За разрастването на Д. М. С. въ действително масова организация на българската емигрантска младежъ отъ Добруджа, не бѣдимъ се нѣкакъ съвѣтане съ и отсѣмѣтата политическа пасивность отъ тоя до долу, сѣчесѣне едновременно и съ въпроситѣ на годишната политическа предвижвания, които минаръ и правилно поставени сѣ отъ спрямнитѣ и сѣдѣлнитѣ на бѣжанцитѣ. Виж то тоя изнарна не коледа мѣлчанѣ, избѣгване на въпроси, които минаватъ изъ мнѣнѣтѣ на емигранцитѣ.

Изкоренѣ е на масовата ни работа въ сѣдѣлнѣ, културно-просвѣтни и др. организации за разобличаване отровната патриотарска политика провеждана отъ тѣ.

Нѣкъ на пъ на утрешнѣтѣ и нейна изгрѣдна причина да пренебрегнемъ нѣкъ онѣзи по грѣшитѣ и отклоненѣтѣ, да съсрѣдоточимъ и нѣма него на организациитѣ и всѣки членъ и на и и и и Д. М. С. за да задѣнѣ такъ и да и въ борбѣ — пор. е и и и и и и и и, които дѣй активни помощници и и и и и борчи контингентъ и и и за сѣ бѣдѣтѣ на Добруджа.

Да спрем разпокъсаността на Д.М.С.

Единъ погледъ върху развитието на Д.М.С. ни показва, че Д. М. С. — София винаги е стоялъ на *първо мѣсто* между всички организации въ страната. Въ своята работа тя е имала етапи на застой, но никога не е била на днешното ни упадъчно състояние.

Причинитѣ за това е отъ една страна терора надъ организациятѣ ни, а отъ друга—премѣтанието ни отъ една крайность на друга, ненамирѣйки правилно разрешение на възникналитѣ въпроси. Мѣстното ръководство изпадаше ту къмъ левизъмъ, сѣмѣйки че при изнесено положение властитѣ можа да ни гледа съ снизхождение, ту пренебрегване къмъ по-ву легалнѣ работа, когато общия тероръ се засилваше надъ организациятѣ. Главнато е, че ръководството и не отчиташе правилно тѣзи положения и си създаваше неосъзнателенъ страхъ предъ терора.

Тѣзи наши слабости и крупни грѣшки, доведоха до затворения характеръ на добр. Мл. Орг. въ Софи. Квартирнѣ въпросъ не се разрешава лесно. Групитѣ не имѣватъ редовенъ животъ. Числото на членовѣтѣ си остава сѣщо. Отчетностъ слабо вѣрни.

Отчитайки организационнитѣ си слабости, предъ вида на широкитѣ обективни възможности, и вото на организацията, сериозно поставя въпроса за изходъ отъ днешното положение.

Разрѣшителнѣйки досегашнѣтѣ си р е б о т а, пречещѣйки въпроситѣ предъ групитѣ на редица конференции, и вото реши да спре по-нататъшнѣта разпокъсаность. Възъ основа на сѣзѣзнѣта планъ, и вото изработи свѣй гримесеченъ планъ, за чийто изпълнѣние ще положи всичкитѣ си сили.

Главнитѣ точки сѣ:

1. Увеличение чле-овѣтѣ на организациятѣ и редовно сѣбѣране на групитѣ.
2. Пълно отчитане на членски вносъ.
3. Изборъ на ново ръководство.
4. Подготовка за изпращане на конгреса.
5. Сѣбѣране на 1.500 лѣ фондъ „печатъ" и 600 лѣ фондъ „организационно изграждане".
6. Запазване на 40 абонати за вѣ „Св. Добруджа" и пр. *Отъ вѣтото на Д.М.С. София.*

Отчитайте се веднага

за изтрѣтитѣ броеве на „Св. Добруджа"

Не отлагай изпращането и на най-дрѣбната сума

Засилѣте сѣбирането на фондъ „печатъ".

Другитѣ и ние

„Другъ тъ се е саморазвѣлъ"

Тѣй се бѣ проникналъ фашизмѣтъ секретарѣ на НК. П. Господиновъ въ сѣбранѣто на софийского д-во „Добруджа" на 28 януарий т. г. Очевидно Господинъ секретаря сѣ тоѣ изразѣ не изкарвае романтичнѣтѣ емигранталнѣ войнѣ за негоненѣ врагъ, а добѣръ сѣ свазъ съ войнѣ господарскѣ и сѣ въ отличнѣ принципиалнѣ и, и нѣмаше предвидѣ бѣрченѣтѣ движенѣ на емигрантѣтѣ организирано около добруджанскитѣ емигранти. Тогава ние сѣ но се насѣрѣ на бѣлѣ сѣнѣтѣ позѣ на тоѣ „социалистъ", фашистъ, „националистъ дѣецъ", „писателъ, поетъ" и пр. плашѣтъ.

Днесъ само що отбѣлѣжѣмѣ единъ фактъ войнѣ нѣпѣлно потвѣрждава заявленѣтѣ на Пачо, че „другъ тъ" се е саморазвѣлъ. На 4 февруарий за изборъ на мѣстонѣстѣтѣ на сѣ д-во „Добруджа" сѣ гласували всичко 33 и сѣ подѣ тридесетѣ и трима членовѣ и сѣ избѣрѣ за предсѣдѣлѣ ренегатѣ Радѣ Гѣчетъ. Честитѣ „напредъ"-ѣ.

За „масовитѣ" сѣбрания на патриотарчитѣ въ Русе

Когато единъ несвѣдущъ четѣ длинѣнѣтѣ въ в. „Добруджа" за „масовитѣ" сѣбрания на д-во „Добруджа" въ Русе, ще остане съ впечатлѣние, че цѣлата емиграция сѣ е наредила подъ погромаджѣйскитѣ байракъ на патриотарчитѣ. Въ сѣмѣтность ето какво ни пишатъ отъ Русе:

„На годишнѣтѣ сѣбрание присѣствѣха 20-тѣхъ хранѣнѣци на сиротѣлѣщѣтѣ, квартѣтѣ и нѣколко дѣржавнѣ чиновнѣци, които подъ стрѣхѣтѣ на умѣлѣнѣнѣтѣ се злачѣтѣ подъ-ръ патриотарчитѣ. Прѣсѣдѣтѣ въ предсѣдѣтѣ „добруджанѣ-ски" хоръ въ нѣйнѣ имѣ само 5—6 добруджанѣ и ето тѣ единъ колѣбѣтъ отъ 40—50 душѣ и тоѣ е тѣ мѣстѣтѣ сѣбрание въ Русе. Такѣ сѣ и всѣчки „другѣ".

Нѣка сѣ знѣѣтъ патриотарчитѣ околѣ и „Добруджа". Въ тѣй радостѣ нѣма сѣмѣнѣнѣ, които тѣ сѣ мѣжѣ прѣкрѣтѣ.

Бѣжанцитѣ строятъ отъ Добруджа

Пишатъ ни отъ Русе: Бѣчановъ, Ив. Чалѣнѣ, Пѣрѣнѣ Медѣнѣрѣ и др., които бѣѣ „терѣрѣнѣ" за нѣ-ѣнѣнѣ и Конѣкъ-Сѣрѣ Нѣбѣ, съ кѣ-ѣ станѣѣ причѣнѣ за изхвѣрлѣнѣ на маса бѣлгарѣ нѣ Добруджа отъ тѣхнѣтѣ братѣ-чѣнѣ-ѣ шѣстѣ, свобѣдѣнѣ сѣ ѣ-ѣ-ѣ-

Гласъ изъ заробена Добруджа

Грабежитъ и денационализаторската политика на румънския империализъмъ въ Южна Добруджа. Българската и турска буржуазии въ услугата на окупаторитъ. Кой е виновникъ за положението въ Силистра и Сарджа-Кебе. Лоялността и ялчина на българската преса. Слабости на новоизлюпеното движение. Едно - спасъ и - въ българската добруджанска емиграция

(Писма отъ вътрешностьтѣ)

Да се отнеси всестранно положението въ което се намиратъ грабежитѣ, убийствата, насилията и произволитѣ на румъния е невъзможно въ една кореспонденция нито настоящата. Що защо и ние тукъ само ще отбележимъ нѣкой главни линии, които ще характеризиратъ нацiоналното робство въ тая нещастенъ край.

*

Днесъ тежестьта на национално робство въ Добруджа се чувствува най много въ селото. Тукъ това робство остава най дълбоко следа. Пъленъ будоенъ мракъ цари тукъ и нито нѣщо не се чуе друго освенъ тропотъ на джендарскитѣ бутуши и набиванитѣ ремъкъ отъ всички на бѣснилитѣ шовинисти.

Земята отъ която добруджанскитѣ селяки дегелятъ и навреди съ кървавъ потъ е изкарвалъ прехраната си, се изпълнява нѣкъ ръцетѣ му не по естественитѣ пѣть на пролетаризирането, а съ явни грабежи явно поради съществуването на националното робство, а тоя утежнява до крайни размѣри процеса на пролетаризирането и дърпа въ страшна нужда добруджанскитѣ българинъ и турчинъ.

Известно е, че съ закона за проверка на собственость отъ 1924 год. се отне съвършенно безплатно формално едва трета, а фактически повече отъ половината земи на мѣстното население и то само на доказвания съ много трудности собственость, като на онѣзи, които по една или друга причина не можатъ да докажатъ собственостьта си съ турски документи се отне напрѣзъ всичкитѣ земи. Днесъ тоя грабежъ невъ мѣстния трудещъ се селянъ продължава подъ нова форма — тъй наречената комисия — чрезъ която като нагоняватъ добруджанскитѣ селяки съ закони лесно се изхвърчя на комисиитѣ изгарятъ, ако не и на спасеното съ голѣми усилия и дългове парче земя, за да дадатъ хубавитѣ и плодородни парцелите на колониститѣ. В непечелитѣ, каменисти и неплодородни оставятъ на мѣстното население да си троши главата.

Тъй дно момента заедно съ колонизацията, сѣ основнитѣ бѣдения на денационализаторската политика на румънскитѣ империалистъ въ Добруджа. Днесъ повечето на близо 100 хиляди колонисти отъ стария краиство и мекедонски шинери, отемняването имъ съ тая ограбена отъ мѣстното население земя, потвърждавать нимно това, какво го потвърждава и фактъ, че *на мѣсто едвъ мѣстната бедняшка или мурмаджа, отъ втората окупация на сѣмъ, не е далечо чакъ пѣть* земи, конкрѣ и да имъ хвърлятъ бикмаски и напоителни техника, много отъ които сѣ случили въ румънската армия и сѣ се били за интереситѣ на „Romania Mare". Обратного е сѣмъ. Отне се и отъ мекетъ на онѣзи селяци, които имѣятъ по 60—70 декара и се разделе на колониститѣ не имущитѣ по 100 декара, до като отъ тѣхнитѣ чомейски, крепски и монастирски мушии въ старото краиство не бѣхъ пипнати.

Съ тая своя политика на грабежъ, какъ и съ въоръжаването на колониститѣ и насѣяването имъ противъ мѣстното население, неспокойнитѣ унгарски, грабежи и убийства, румънскитѣ империалисти гонятъ преднамѣрено цѣлъ да денационализиратъ тоя край и да прогонятъ отъ родинѣ му отнища мѣстното българско и турско население. Политическитѣ румънскитѣ шовинисти обясняватъ това отъ гледището на една по дѣлгата на национална политика, съ отдѣлъ да си осигуратъ большинство при единъ евентуаленъ плебисцитъ.

Зъ голѣмо съжаление, ние трѣбва да отбелѣжимъ, че въ това отношение румънскитѣ империалисти може за те да хвалятъ съ значителенъ успѣхъ. Днесъ националнитѣ колоритъ на Добруджа е значително промѣненъ. Неравнѣтъ на изсѣяниятъ и бѣгъщитѣ къмъ Бъ-

гария и Турция внезапно се увеличиха. Въ своята денационализаторска политика, румънскиятъ империализмъ се улеснява търде много отъ българската и турска буржуазии тукъ и задъ граница. Турскитѣ сини и бѣйове какъ сѣ се турили въ *услуга* едновременно на румънскитѣ окупатори и на Турции, широко агитиратъ, че спасението на турското население е въ неговото изселване въ Анадола. Тѣзи пропагандъ тукъ е взела широки и застрашителни размѣри и орѣвъ турското население просто неговно за борба. Често ние чуваме отъ него да оправдава своята пасивность съ израза: „Бизъ Изпадаю ис" — което значи: „тѣе сме пѣтници за Анадола". При изселването на това население имотитѣ му отиватъ въ ръцѣтѣ не колониститѣ просто на начиняи и бѣженци. — По изселение хиляди пей цѣлъ нѣщо съ землища и пр. (молсъ).

Българскитѣ народни изследници пакъ съответнали се въ страбежитѣ съ окупаторитѣ, политическитѣ вѣрщатъ пусиъ сервилность, а отъ друга страна съ разнообразнитѣ провокации предизвикватъ погроми надъ добруджанското население вѣрщенъ отъ въоръженнитѣ до зъбки колонистски шайки.

*

Най новата провокация бѣше тая извѣршена отъ кметъ на ВДРО нечето съ Ст. Бухугановъ отъ Русе и Ст. Колевъ отъ Варна, които извѣкаляхъ бандитски нападения въ с.с. Поняжъ и Сарджа-Кебе, презъ октомвري м. г. Това напазение войне като добре дошло за ромънскитѣ окупатори, които какъ взеха поводъ отъ него, извѣршиха известнитѣ погроми въ Добричъ, Конакъ и другадѣ, въ които бѣхъ разгребени домоветѣ и дючкчетата на десятки семейства, убити бѣхъ 4—5 души, бесчестиха се девойки и жени, прогонихъ се задъ граница многина българи.

Ние заробенитѣ добруджански българи съ погнуса си спомняме за тѣзи провокации и за престѣлното поведение на онѣзи дарма по нея тай нречениятъ независимъ български печатъ. Не щѣлъ свѣтъ бѣха известни авторитѣ на провокацията разкрити отъ заловенитѣ отъ румънскитѣ власти тѣхенъ другарь, обаче въ България ще се намѣри нѣкой единъ мѣстенъ да отсади публично тая провокация и да разобличи нейнитѣ автори. Този фактъ нейнако илюстрира нашата мисъль, че българската буржуазия подпомага денационализаторската политика на румънски-

тѣ империализмъ, защото отъ гледището на добре разбраниятѣ национални интереси не е достатъчно да изпращъ противъ цинизмъ на издевателства, а е нужно открито да се обявишъ и срещу всички провокации които обективно сѣ само въ услуга на поробителятъ ни.

Ние се научихме и за протеститѣ на патриотитѣ въ София въ връзка съ цѣнзурскитѣ внимания, но считаме, че съ тѣзъ се цели само да се прикриятъ провокациитѣ на горнитѣ бенов, защото никадѣ въ пресата не срещнахме въ тѣя протестни сѣбрания да сѣ осѣждали нѣзнитѣ провокации. Също тъй какъ и румънскитѣ шовинисти въ Бъ урещъ се опитала да прикриятъ издевателствата на цензурнитѣ съ протести противъ комитетнѣйнитѣ нѣзнения. Тия двеерски ритуелъ трагедията на добруджанскитѣ българи, които поставени между сѣмъ на двѣ замоевателни клики, плашатъ съ кръвта си жертвата на тѣхнитѣ бѣснения.

*

Темското положение на нацiонално робство въ всего сѣ поставени създаде всички предпоставки за създаване едно широко национално-революционно движение на добруджанскитѣ трудещи се българи.

Политическата пасивность, която въ последнитѣ години проявява нашата нецiонална революционна организация, нейната основна слабость коренящо се въ нарѣдбѣрането, че тя се явява национален революционна организация на българскитѣ трудещи се маси и отъ тукъ пощепяването на националнитѣ въпросъ като движуща сила въ борбитѣ на тия маси, не позволи да се използъ правилно тия обективни условия и насѣтъ до известна степень бѣха основни пречки на разнитѣ темаго-сини партии на румънскитѣ империалисти, или попадаяя подъ влиянието на съглашателскитѣ български групи, които двадесетъ години ги завлѣкоха, че на това или онова число на всѣкои месецъ, България ще ги освободи.

Тѣзи слабости вечъ се осѣзнаятъ отъ политически будни борчески елементи на движението и ние гледаме съ вѣра на близкото бѣдещо, което ще позволи пълното изправяне на грешнитѣ и разрастване на наш революционно-ни движение—единствена упора и надежда на добруджанскитѣ трудящи се българи. За насъ е ясно, че нашето освобождение ще дойде само като резултатъ на дълга, сѣтла и упорита борба против румънския империализмъ противъ всички външни помогнания, противъ окупаторскитѣ власти, противъ колонизацията и колониститѣ вилчения, за изгонване на колониститѣ отъ Добруджа и за възвръщане ограбената земя на мѣстното население, за правото на нацiонально самоопределение, чакъ до отдѣлянето отъ румънската държава. Въ тая наша борба ние дреги брати емигранти, се нуждаемъ отъ вашата цѣнна подкрѣпа. Ние съ съжаление трѣбва да констатираме, че и вие въ последнитѣ години разсабихте вашата борба противъ бандитскитѣ провокации и тѣхнитѣ покровители отъ съюзъ „Добруджа" и по того начинъ сѣ вие за затруднение и на нашата борба тукъ. Стреснете сѣ. Организирайте се и се борете срещу всички бандитски провокации организирани задъ граница, борете се срещу доносничества на българскитѣ империализмъ и фашизмъ. Съ това вие ще ни принесете цѣнна услуга, ще улесните и борбата за нашего възвръщано по домоветѣ си.

Добруджа, януарий 1934 г.

П. Робевъ

Кмете, стига вече

съ вашитѣ лудории, освободете ни отъ грижитѣ ви

Пишатъ ни отъ Кирябоазъ:

На 9 т. г. кмета на с. Бѣрѣсъ Николоолско свика на конференция бѣжанцитѣ и имъ говори, че нѣмало вече бѣжанци и мѣстни жители, че нито тѣзи и тѣзи не прѣзнаятъ писанията по нестѣкнитѣ а р о т и я ъ него и кратя му, че той като „енгелъ хранителъ" е бдѣлъ надъ тѣхъ и пр. усукания. Въ сѣщото време той покровителствува вѣрпъвящата шайка, която продължава да бие бѣжанцитѣ и ги осуквать като „дошлашко кучѣ". Тая шайка бие и пребива не само бѣжанцитѣ, но и бѣднитѣ и мизернитѣ селяни, които изгреждатъ трудящия блокъ съ бѣжанцитѣ. На следния день отъ конференцията бѣ пребитъ отъ сѣщата шайка нашия другарь бѣжанеца М. Сиракъ, защото казалъ, че кмета едно говори и друго вѣрши, че цѣлъ ни е била да обере гостоне нѣ ни. Кмете, стига вече съ лудориитѣ ви, освободете ни отъ вашитѣ грижи!

Четете в. „Свободна Добруджа".

Д-ръ Петъръ Вичевъ

На 14 юний и г. въ една отъ софийскитѣ улици бѣ поваленъ отъ куршума на неемнѣ убиецъ единъ отъ основателитѣ на добруджанското освободително движение, **д-ръ П. Вичевъ.**

Той бѣ д-ръ Вичевъ е добре известенъ на добруджанската емиграция.

Роденъ е въ Силистра на 22.IX 1884 год.

Буенъ по темпераментъ д-ръ П. Вичевъ притежаваше значителни способности, като човѣкъ и обществениикъ. Завършилъ политическа и икономическа и финансовски науки въ Женева, той отъ ранна младини се отдава на журналистика и бъстрена дейность, и като емигрантъ отъ Добруджа презъ 1913 год. заедно съ други, е единъ основанитѣ на първитѣ добруджански клубъ задъ граница.

Че ра добруджанското движение добива голѣмо общественоединение и българскитѣ товарищи се умѣло го използватъ въ сѣмата външна и вътрешна политика.

Д-ръ Вичевъ се турча въ служба не тая политика и, като е насѣенъ е на Въ-ванія Управителенъ Кѣтъ на добруджанската организация, умѣло и зещитава съ сѣмъ ентъ мейторъ сѣ перо и значително сръгоръ сѣ слово.

Настана голѣмата империалистическа война. Войнитѣ на четворнитѣ съюзъ бѣрзо се по всѣка по добруджанскитѣ поле и стигнаха до устието на Дунава.

Българското правителство обаче чувствуваше, че тази побѣда не е по всѣдъ за полугъ ръ ческовитѣ всѣмрения въ Д Брудже, и въ имъ на Добруджанското движение назначъ на представи предъ общественото мнѣние, че добруджанското население иска сѣмо да немедленно присъединение къмъ България.

За тая цѣль всички ръководства на движението бѣхъ пренесени въ Добруджа, и тамъ се и извѣсниятъ бѣбедешки съ-

бори.

Д-ръ П. Вичевъ не зе активно участие въ тия сѣбори, обаче той натѣлно узобяваше общитѣ линии на политическата проверка въ тѣхъ. *Водомта завръша съ страшенъ погромъ на българския народъ.* Насилнѣлитѣ идеали на българския интервенционизъмъ напълно фалирахъ Земъ-то сѣ тѣхъ, пожарѣ се и сѣмѣнъ на добруджанското население, което отнѣ бѣ завлѣдено въ дезитѣ на националното робство.

Въ сѣмъ забушуя революционна вълна на широкитѣ народни маси. *На отмѣнъ бѣ извѣршена Велика Революция, която поставѣше національнитѣ освобождения на дневния ръ и правото имъ на самоопредѣляне до отдѣляне отъ бившата Русия и Турция.*

Бъдитѣ вуѣ на д-ръ Вичевъ сѣмъ тоя времемъ на мнѣнъ и той разъ знаемъ на ентузиазъмъ на движението отъ Добруджанската държава по-

токо националнитѣ обединения.

*„Добруджанското движение трѣбва да престане да служи на разни империалистически цѣли и сѣмо да решъ-тъ бѣдъщитѣ на „

Необходимо предупреждение и апел

Днешният моментъ е исторически за нашето движение. Следъ изесненъ кратъкъ застой, движението се подема отново, решено да изправи всички свои грешки, да разчисти реновеетѣ си отъ всичко гнило слѣдящо неговото развитие. За тая цель сѫ нужни усилията на всичко честно и добросѣсто.

Въ връзка съ това, налага се да направимъ констатацията, че последнитѣ години отъ нашето развитие както тукъ така и въ Добруджа, дадоха значителни отрицателни отъ старитѣ кадри на движението. Единъ открито ренегирахѫ и се туриха въ службѣ на реакцията, други бяло по незацобнени амбиции, бяло по други причини се отдръпнѣха, него не минахѫ отъ открито открито въ службѣ на врага, но бяло съ своята пасивность, бяло съ пуснатото на разни кахоки по адресѣ на тоя или онова ръководство или отдѣленъ деятель сгонѣ не отговорно мѣсто въ движението, ефективно подпомогатъ врага. Наша и то такрое голѣма слабость бѣ, че своевременно не се разпримѣя предъ носителѣ на такива бяши дечтели, които слабость мѣкой отъ тѣхъ умѣно използвахѫ въ своитѣ лични и кариеристични доносѣчения. Благодаренне на тази слабость ние минахме въ нашата срѣда да стѫтъ страшни нѣща. Довчерашни деятели, внесѣ сѫ въ партиа на Двулинчитѣ Яъусъ, който използвалъ доденото му довѣрие, внесѣ елемо се хили на нашитѣ слабости, или пъкъ върнѣ мержавшеи за да закрепи сваръ животъ измѣренъ на по съдържание, а по подлость — въ храма, където само честности и добросѣсто сѫ достѣлни.

Трѣбва да се тури край и на тая общественна безотговорность, и ние сме решени да сторимъ това. Преди да започнемъ обаче, ние се чувстваме длъжни открито и честно да *апелираме* къмъ всички които все още се смѣтатъ за честъ отъ нашето борческо движение, *да прочуятъ длъжнини си чувства предъ общата ни тегера на движението, да заемѣтатъ отново на борческитѣ си постъ и мѣсто* въ движението, що пъкъ на другерската *критика и самокритика да спомогнатъ за изправяне на допусканитѣ грешки*, за прочистване гнилото въ неговитѣ редове.

Вратитѣ на движението сѫ широко отворени за всеки решенъ честно да служи на освободителната борба за добруджанци, безъ разлика на партийната принадлежность. Следъ тая декларация и апелъ всѣко стоене на страна, всѣко странично критикарство ще считамъ за открита служба на врага и ще започнемъ безпощадна борба срещу всички бяши или деятели които вѣрнатъ тая служба, начало борба ще започнемъ съ всички ренегати на движението.

За тая цель ние апелираме и къмъ всички вѣрни дейци да напрегнѣтъ възможноститѣ за привличане отново на работа всички нерегистрали открито бяши наши дейци и да пращатъ мѣстенини за обрисуване на ренегатитѣ.

Всичко отнасящо ловѣ разлъ-тото знаме, въ служба на освободителната ни национ.-революционна борба.

Необходимо предупреждение и апел

Днешният моментъ е исторически за нашето движение. Следъ изесненъ кратъкъ застой, движението се подема отново, решено да изправи всички свои грешки, да разчисти реновеетѣ си отъ всичко гнило слѣдящо неговото развитие. За тая цель сѫ нужни усилията на всичко честно и добросѣсто.

Въ връзка съ това, налага се да направимъ констатацията, че последнитѣ години отъ нашето развитие както тукъ така и въ Добруджа, дадоха значителни отрицателни отъ старитѣ кадри на движението. Единъ открито ренегирахѫ и се туриха въ службѣ на реакцията, други бяло по незацобнени амбиции, бяло по други причини се отдръпнѣха, него не минахѫ отъ открито открито въ службѣ на врага, но бяло съ своята пасивность, бяло съ пуснатото на разни кахоки по адресѣ на тоя или онова ръководство или отдѣленъ деятель сгонѣ не отговорно мѣсто въ движението, ефективно подпомогатъ врага. Наша и то такрое голѣма слабость бѣ, че своевременно не се разпримѣя предъ носителѣ на такива бяши дечтели, които слабость мѣкой отъ тѣхъ умѣно използвахѫ въ своитѣ лични и кариеристични доносѣчения. Благодаренне на тази слабость ние минахме въ нашата срѣда да стѫтъ страшни нѣща. Довчерашни деятели, внесѣ сѫ въ партиа на Двулинчитѣ Яъусъ, който използвалъ доденото му довѣрие, внесѣ елемо се хили на нашитѣ слабости, или пъкъ върнѣ мержавшеи за да закрепи сваръ животъ измѣренъ на по съдържание, а по подлость — въ храма, където само честности и добросѣсто сѫ достѣлни.

Трѣбва да се тури край и на тая общественна безотговорность, и ние сме решени да сторимъ това. Преди да започнемъ обаче, ние се чувстваме длъжни открито и честно да *апелираме* къмъ всички които все още се смѣтатъ за честъ отъ нашето борческо движение, *да прочуятъ длъжнини си чувства предъ общата ни тегера на движението, да заемѣтатъ отново на борческитѣ си постъ и мѣсто* въ движението, що пъкъ на другерската *критика и самокритика да спомогнатъ за изправяне на допусканитѣ грешки*, за прочистване гнилото въ неговитѣ редове.

Вратитѣ на движението сѫ широко отворени за всеки решенъ честно да служи на освободителната борба за добруджанци, безъ разлика на партийната принадлежность. Следъ тая декларация и апелъ всѣко стоене на страна, всѣко странично критикарство ще считамъ за открита служба на врага и ще започнемъ безпощадна борба срещу всички бяши или деятели които вѣрнатъ тая служба, начало борба ще започнемъ съ всички ренегати на движението.

За тая цель ние апелираме и къмъ всички вѣрни дейци да напрегнѣтъ възможноститѣ за привличане отново на работа всички нерегистрали открито бяши наши дейци и да пращатъ мѣстенини за обрисуване на ренегатитѣ.

Всичко отнасящо ловѣ разлъ-тото знаме, въ служба на освободителната ни национ.-революционна борба.

Не милостини, а действителна държавна помощ е нужна

Въ миналия брой на в. „Св. Добруджа" описахме подробно и всѣко потресающата картина въ която живѣятъ заселенитѣ бѣжанци въ Наробоазкатѣ низина, по сведения получени отъ самитѣ бѣжанци.

На дадѣ е простѣлнато безгрижно къмъ положението на тия бѣжанци. Но все пакъ — подъ напора на тяхната борба и тая на главуващитѣ български трудещи се маси — изравнителнитѣ сѫ нѣждаѣ принудени да хвѫлятъ отъ время на време по нѣкои и друга троха, за да ги залъгватъ и да ги отклонятъ отъ тѣхния правилен пѫть на борба.

Реакцията навлѣ съ своитѣ вѣрни орѫдия между емигрантитѣ, нагрнобрскитѣ емигрантски Върховни к-ти и змейски чи правителстото ще бяле принудено да направи известни просѣшки повлияни, побѫрза да направи специална „анкета" въ Наробоазкатѣ низина. Целта на тая анкета бѣше щото еми гранѣскитѣ орѫдия на българския империализъмъ да си спечелятъ заслугата за просѣшкатѣ милостини, които правителството възнамѣряваше да даде за залъгалка, и по такъвъ начинъ да отклонятъ бѣжанцитѣ отъ тѣхната снѣка борба подъ ръководството на тѣхния Общъ бѣжански нац. комитетъ.

Преди известно время правителството отпусна „помощь" на нѣколко села и околни, въ стрѣнатѣ, които съ постановление на министерския съвѣтъ отъ 1 февуарий т. г. се обявика за гладующи. Между тѣхъ сѫ и следнитѣ населени съ бѣжанци села въ Наробоазкоско: Гиженъ, Мѫгура, Бойстъ и Чернелинъ. Останалитѣ бѣжански села не се признаватъ за гладующи! А на тия четири села е отпуснато 50.000 килограма жито което за 2000 гла душещи семейства прави по 25 килограма на семейство, отъ друга страна се оповести, че по инициатива на патриотраснитѣ Върховни к-ти е образуванъ благотворителенъ к-тъ който да събира и раздава ни милостини на бѣжанцитѣ.

За тая цель спорѣдъ едно окружно на Министерството на народната просвѣта, ще се събираятъ пари и отъ учениците, т. е. и отъ онѣ които сами гладуватъ.

Тоа не е нищо друго освенъ гавра съ страданията на бѣжанцитѣ. Съ милостини не се изхранватъ хилядѣ гладующи семейства. Съ кен тѣ само се подхранятъ на умиранѣ. Нужна е не милостини, а бързо и ефикасно държавна помощ.

Бѣжанцитѣ организирани въ своитѣ общи инициативи и съвмѣстно съ мѣстното гладующо население, трѣбѣ да продѣлжатъ борбата си *за държавна и обществена издръжка на гладующитѣ. За едно-кратна държавна и обществена помощь — за размѣръ 1000 л. и 15 крика жито на семейство и една хала дрва.*

Безплатно лѣкуване на болнитѣ. За отчуждаване на собствеността и сухи земи. Дадане земѣ и мертвъ инвентаръ, безплатно отпущане на семена за посѣвъ.

Особено сѫдане отъ всички на ренегати, отрицателно на всички задѣржания и т. н.

Къмъ плановѣ робо а

Новото на М. О. „Дѣло Михайлова" — Русе, като приемащо просвѣщенъ се неморалность по отношение на мадешкото ни движение, изработи планъ за работа, него постави предъ групитѣ задѣржато осѫществяване на следнитѣ задачи за срокъ 13 февуарий — 10 мартъ:

1. Редовно събиране на всичко, секретаритѣ на районнитѣ групи и самитѣ групи всѣка седмица.

2. До 25 февуарий отчитане на всички членове за I. и II. м. 1934 г.

3. Да се свикатъ въ всѣки районъ по една конференция и една общо градска.

4. Да се абонираятъ 8 другари за „Св. Добруджа", като всѣка група абонира по 2 другари.

5. Събиране фондъ „печатъ" 200 лв.

6. До 10 дена отъ изпращането на „Св. Добруджа" да се отчете всѣка, като се подпомага Д. К-тъ на плаксиранѣто му.

7. Сформиране на антивоенно пропагандистски орѫжия до 20 февуарий.

8. Да се изпратятъ решия бесеи като:

а) Пояснѣнѣто въ „Добруджа и такъ;

б) Войната и мирнитѣ договори;

в) Днешнитѣ моментъ и задачитѣ на Д. М. С.;

г) Ролята на И. К. и „Св. Наразия".

9. Да се обикалятъ селскитѣ пунктове и се сформираятъ групи въ: Юдепникъ и Просена.

Отъ Новото Д. М. О.
„Дѣло Михайлова"—Русе

Фондъ печатъ

На това мѣсто ние постоянно ще печатаме постъпленията на „Фондъ печатъ", като по тоя начинъ ще ги поставимъ подъ контрола на масинѣ. Като се ние предвидъ, че напазнѣто на вестника зависи отъ неговото редовно отчитане и колкото се може повече събиране на суми по „фондъ печатъ", ясно стана за всѣкого, че публикуваненто на постъпленията ще ниа за задача да дърни будна емигрантата, измѣ сѫдбата на вестника. Нека съ общи усилия и мерки закрепимъ борческия ни трибанъ в „Свободна Добруджа". На работа за събиране „фондъ печатъ".

Постъпили:

отъ Копеварския хоръ на Соф. Мл. орг.	1468
по подписка № 2	780
„ „ № 3	280
„ „ № 6	300
Всичко	2,890

(Следва отъ IV за стр.)

вмѣнъ убийцѣ отъ върховиститѣ бяши не Ив. Михайловъ, та го повели на улицата.

Д-ръ П. Вичевъ не подна като предатель и ренегатъ на добруджанското борческо движение. Той пвоне като изоединенъ и неизвѣстенъ неговъ членъ и не приведенъ никому освенъ на това движение.

Неговата смъртъ трѣбва да послужи за примѣръ на всички честни вичевисти, че бурнуванѣ е враг на нац. революционнитѣ движения и че сѫдбата всѣкои отдѣлящъ се отъ борческитѣ редови не е радостна.

Скоро следъ това, за да посчертае своя съюзъ съ неговитѣ убийци, — онѣ всѣко спорозиха имѣто на Македония — и за да намѣли възнущенѣто и на македонското население отъ петричкия край отъ убийствѣ вѣрховиститѣ, председателя на И. К. Янгелъ Стояновъ, бившъ личенъ приятелъ на Д-ръ Вичевъ, ходи въ Петричъ и Горна Джумая, кадато му бѣ устроенъ тържественъ пренемъ отъ шефоветѣ на убийцитѣ.

Добруджанската емигрантска се появяна предъ паметьта на Д-ръ П. Вичевъ и високо декларира, че тя осѫжда на тоднитѣ на политическитѣ убийства и чрезъ своята сплоченность по пѫтя на неговата борба, не ще ги допусне въ своитѣ редове.

ГЛАСЪТЪ НА НИЗИНИТѢ

Забравихме дългъть си!

Забравихме днитѣ когато се радвахме съ предсрочвата си работа срѣщъ добруджанската емигрантъ.

Видѣ се, учѣка що имаме не заселени дотолкова, че забравихме дългъть си къмъ апо-лото.

Нѣма що, намерихме се на висъ на славата си. Преуморихме се, за седнемъ да си почиваме.

Да, и доста сѫ почивали нали другари?

И докато сѫ почивали, изчезѣ безмѣнника що бѣ съ насъ.

И кренѣмъ, че ни е напустнѣлъ.

Ще ни остави другари и ще ни заплюе, защото ние се забравихме и вместо да я организиранѣ — дезорганизираме я при почивката си.

Блинъ се настанилъ на хубава работа и крещи: „Оставетѣ ме, та се аъ ли ще бѫда на топа на устата?"

Другъ намѣлъ свободно время бѣлъ зъвъ ъ на клеевото движение.

Трети пѫтъ него видѣлъ тоа и онѣ да се оправдава, та рекълъ и той да се оправдава. „Ями, че, като не работатъ другитѣ, аъ какво ли нѣмрам свѣтъ?"

И всѣкидѣ чуешъ свиотъ „ями че . . . „но" . . . „пъкъ" . . . „обаче". Оправдания, оправдания и пак то, спокойни вечѣ предъ свѣстъта си.

Слушайте „революционери", що продѣлжавѣтѣ съ тия нѣмъ нѣма и „оправдания", аъ!

Въ Д. К-ти и живѣенитѣ друженска нѣма мѣсто за тиния търтеи „революционери".

Да се разберемъ всички ние: „Когато си си хванѣлъ на хорото да играешъ! Яко ли ни, то нѣкой се и не прави на другъ!" Яко си се натъркалъ да влезѣшъ въ ръководството на Д. К-ти или ДМО., то не знеи да кажешъ: „Хей, виновете ли ме, аъ съмъ ръководителъ, нѣма за мѣ избрѣ" . . . но пак за защото можешъ стремѣлъ да повелѣшъ народу.

„Нѣма кой да се „справяшъ" другарю, че си нѣмъ въ РМС и РП. Никога имотрѣ-ната не ще тѣ „отрѣ-ще що ние сме ДМС и Д. К-ти. Я що се насе за работа ти въ любилки вредѣ ...ция.

И така избирайте „...ти Д. К-ти и ДМС или РП и РМС.

Стига вече кѫрване и ...чеѣ! Избирайте и работете!

Поставѣмъ този въпросъ ...щото Д. К-ти и ДМС нѣма ...кратѣтъ.

Докато преди години нашия...тъ секретаръ на ДМС ...ще, постави се голѣми ...и трудности въпроса: „...ме ли и ние изповѣнитѣ ...о делѣнъ съюзъ или не?" и звѣно сѫ всички ...ва, и го съзвѣдоха, ...ти се принудени да отложѣ...стрѣщающия въпросъ: ...съществува ли ДМС или ...

Предоставяме разрѣшѣнѣ...на тоа въпросъ отъ „...гарь и избрамѣ че не ...зволи тоа.

„На работа другари ...бновяванѣто на Д. К-ти и ДМС.

На работа за свободата ...Добруджа!

м. февуарий 1934 г.

Добруджанец

За дописничеството

Фактъ е, не и, „Свободна Добруджа" още не съумѣва да обхване и защитава всестраннитѣ нужди и нужди на добруджанската народна емиграция. Причината за тоа е сѫществѣнъ недостѣкъ на нашата преса се крие въ малкото лица на добруджанско организирано дописничество, което по-всѣкѣдѣ и навѣрмѣнно да изнася чрезъ осонски къ вестника болнитѣ и живнитѣ на добруджанската бѣжания.

Всичко това се дължи на пресѣмѣлото пренебрѣжение отъ наша страна на въпроса за образуванѣто на добруджански дописнѣчески групи. Нѣкоѣтѣ миналата година въ гримеч-ник плѣнъ за работа на Ц. Д. Д. К. биде предложено образуванѣто на кореспондентски групи, обаче на практика не бѣ направено нѣкѫде нѣщо.

Налага се часъ по-скоро да ликвидираме съ това положѣние, като навсѣкѫде сѫзадѣнѣтѣ дописнѣчески групи нѣкоѣ нѣма условия, или да избѣрѣтъ отдѣлни дописници — нѣкоѣ сме още много слѣби. За тая цель вечѣ се изнѣтъ вѣрни за отпочване една системѣ и уточнѣ работа въ това направѣние. Само по такъвъ начинъ, спасѣвѣтъ отъ дописнѣческитѣ групи въ цѣлата страна, в „Св. Добруда", ще стане дѣйствѣтелѣнъ и всестраненъ изразѣтелъ на живота и борбѣтѣ на добруджанската народна емиграция. Станете дописници на „Св. Добруджа". Образувайте дописнѣчески групи „Свобода Добруджа". Изкайте уѫкѣзанѣя отъ редакцѣята.

Подновете абонамен-та си! Чети и разпространявай „Св. Добруджа"!

Хроника

Въпреки изричнитѣ постановления на военнѣ...ки, че владѣенитѣ сѫ...ки по нѣколко месеци въ ...ки армѣи, се освобождава...ки военна служба, български военни власти събѣрѣтъ за ...ва служба добруджанцитѣ ...жили въ ромѣнската ...Знае се, че повечето отъ ...веденитѣ сѫ емигрѣрѣли ...ния сѫ служѣли по десе...месеци въ ромѣнската армѣ...не могатъ да представѣтъ ...ни документи освѣнъ мѣдѣ...свидѣтелства. Има много случѣи, когато бѣжанци сѫ изтѣгли слѣзъ като натѣпкѣ...стѣбили военнѣта си слѫжѣ...обаче билетѣтѣ имъ сѫ ...нѣли въ Ромѣния. Тукъ зъ...нитѣ ги карѣтъ отнѣво да ...жѣтъ на общо основѣнѣе.

Въ своята борба, бѣжанцитѣ искатъ и зачитѣнѣе на слѫжбата имъ, признаване изтѣкнитѣ свидѣтелства за слѫжбѣ въ ромѣнската армѣя.

Съобщение. Отъ нѣмѣ...на „Св. Добруджа", отварѣме специѣлни колони за обявѣнѣя на 4 та страница. Съвѣрѣете обявѣнѣя за тия колони.

Книжнина

Получи се въ редакцѣята

1. „Македонске Правда" бр. 22, 23 и 24
2. В-къ „Западни Покрайнини", органъ на Западно-крайската организация.
3. „Работнѣчески литературѣн фронтъ" — РДФ бр. 1...
4. Сп. „Звезда" кн. 13 г. II ...
5. В-къ „Инвалидъ" орган...на Съюза на пострадалитѣ отъ войната.
6. В-къ „Трансилъ" излѣзѣ въ Ямболъ.

София — Печатница „Съгласие"

Год. VIII — София, 13 мартъ 1934 год. — Брой 3

Годишенъ абонаментъ:
За България 50 лв.
За странство 100 лв.
За 6 месеца 35 лв.

Обявления:
по спогодение

Броя 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

ВЕСТНИКЪ НА НАРОДНАТА ДОБРУДЖАНСКА ЕМИГРАЦИЯ

АДРЕСЪ:
„Свободна Добруджа"
печатница „Съгласие"
ул. „Цар Самуилъ" 50
София

Редакторъ: М. Георгиевъ
Тел: 17-74

НАШИЯТЪ ПОДЕМЪ

За кратко бѣ радостьта на нашитѣ противници отъ временния застой въ редоветѣ на борческото движение на добруджанската народна емиграция. Разчитайки срѣщу редовете отъ гилотите, които спъваше развитието му, направиха тѣ грѣшки съ острото на неумолимо самокритика, подъ знака на единъ всеобщъ преломъ, това движение се подема отъ нова сила.

Писмата и допискитѣ, съ които е отпрана редакцията ни, сѫ най-добритѣ увѣрителни за този подемъ. Постѫпиха и нѣкои суми отъ Русе, Разградъ и др. Ние сме насърдчени. Всичко това, обаче, не бива да ни троснива. На работа другари! Най-решителенъ преломъ по всички линии! Стегайте се организационно! Отчитайте се финансово! Пращайте допиши! Поддържайте най-живо и редовно връзка по между си отъ горе до долу и обратно!

Національнитѣ факторъ

Като основенъ двигатель въ борбитѣ на заробенитѣ

Національнитѣ въпросъ на робитѣ играе значителна роля въ общественото развитие. Въ Румания, колкото е въ другитѣ буржоазно демократичнитѣ държави, извършващи се въ ръководството на новитѣ обществени класи — пролетариата — сѫ на лице редица опити, които развалиха на революцията въ другитѣ страни ставкѣ разрѣши.

Съществуването на полуфеодалнитѣ остатъци на чокобщината и неразрѣшенитѣ національенъ въпросъ въ тѣзи страни сѫ най-изпъкналитѣ фактори, които не наведнѫтъ на мисъльта, че предстои развитие и завършекъ на буржоазно-демократичнитѣ революции, които и ще доразрѣши и національнитѣ въпросъ тамъ. Това е могло да се каже и за редица други балкански страни, макаръ мѣстото съ което разполагаме ни застави да се отразимъ въ разглеждането на въпроситѣ свързани само съ нашето добруджанско нац. революционно движение.

Милиони унгарци, буковинци и украинци, бесарабци, българи и турци пѣкатъ, подъ ножа на фашизъмъ. Въ такъвъ на дълбока криза конкретизирана основитѣ на съвременнитѣ общественъ строй, който бреме надъ тѣзи заробени маси, взима нечуватъ широки размѣри. Докато въ національно свободнитѣ страни пръвъ съ стремежа да се преодолѣятъ тежеститѣ на кризатъ на маситѣ сѫ на лице и редица усилия да сѣ приспи страстта на тѣзи кризи. Въ освобожденитѣ области редица пъти на національното потискане подсилватъ тази страсть и поставятъ маситѣ въ още по-тежко положение.

Національнитѣ, грабящитѣ на маситѣ на мѣстнотo инородно население, лишаването му отъ училища, църкви и др. културни институции на матерния му езикъ, разрушаването и забраната на національнитѣ му организации, изгонването на инородната интелигенция отъ учрежденията и др. подобни сѫ особени форми на національнатa робство, които се прилагатъ надъ національно свободнитѣ народи.

Всичко това изтощава предъ всичко не маситѣ, поради причина на тяхното положение, извършваното робство, подрива національнитѣ имъ чувства и съзнание за борба срѣщу тѣзи робства и за пълно національно освобождение. Естественно корѣнътъ на несгодувянето срѣщу на ов се търси въ социалнитѣ подбуди и здраво обвързайки ги съ національнитѣ стремления на маситѣ, да се разгаря тѣзи борба.

Единъ отъ най-важнитѣ источници за слабоститѣ на національнитѣ революционнотo ни движение въ Добруджа и отъ тукъ отражението на тѣзи слабости и тукъ всредъ емиграцията, се явява недостатъкъ на тоя положение, замаскирането на національнитѣ факторъ въ борбитѣ на добруджанскитѣ народни маси. Тоя намѣри изразъ въ това, че въ Добруджа тоя движение въ лицето на Добруджанската Революционна Организация не сѣ съумѣ да разгрѣе масова борба противъ національнотoрската политика на румънскитѣ правителства; не и до днесъ въ редоветѣ на тоя движение въ Добруджа и тукъ всредъ емиграцията все още срѣща сѫрдитата позиция „дай комуниститѣ отъ *Добруджа*", въ стремежитѣ и задачитѣ да се съдѣйствуваме потвърдящи на всичкитѣ національности (различнитѣ) не съчувствуващитѣ отъ правителствата непонистѣ) и тукъ въ България, където имаме искаемо-чистото българска емиграция, въ борбата сѣ съ патриотичнитѣ постиженія на главно искания организация на всички національнитѣ, а не само на българитѣ емигранти отъ Добруджа, което до известна степень будение недоумение и кръвъ емигрантскитѣ маси. Тѣ не винаги разбиратъ смисъла на тоя искания и естественно не могатъ да се борятъ за него.

Съвършено ясно е, че щомъ не дочуваващъ тоя основенъ факторъ въ борбитѣ на національно заробенитѣ маси, ще имамѣ пренебрежително отношение къмъ елементитѣ національнитѣ културни нужди и искания на тия маси, къмъ тѣхнитѣ борба за училища на матерния имъ езикъ, за равноправие на езика и пр. и пр. Какъ резултатъ на това е и фактъ, че ръководящи другари въ това движение отричатъ съществуването на какъвто и да било техническа на българскитѣ трудещи се маси къмъ България и явно подценяватъ шовинистическитѣ провокации, които все още имѣтъ кръвъ широкитѣ маси. А всичко това не може да не доведе на резултатъ сектантската затворенность на организацията и отдалечаването ѝ отъ маситѣ, подценяване ролята и мѣсто единственъ всдачъ на борбитѣ за національно освобождение.

Като подчертаваме тия и редица други слабости въ които ще се повърнемъ, ние сме далечъ отъ мисъльта да отричаме положителнитѣ страни на работа на истинското національно-революционно движение имащо своята база и ръководство въ Добруджа и отъ желанието отъ тукъ да чертаемъ бѣлящата ни негодата борба. Ние вѣрваме, че тоя, защото казахмѣ слабости сѫ тяхнитѣ и на нашата работа всредъ емиграцията и сѫ дали за резултатъ редица неуспѣхи въ борбата ни съ потиснитѣ и ВДРО, чиято дейность съвършенно отрицателно се разглежда само него такава на престѫпни бандити. Тоя ние вѣрваме съ искреното желание и решение да изправимъ допусканитѣ грѣшки, да подпомогнемъ процеса на закрѣпването и разширението на борческото ни освободително движение като единственъ ръководачъ и защитникъ на добруджанскитѣ емигрантски маси.

Истъкнатото на національнитѣ факторъ като главенъ двигатель въ борбата на заробенитѣ добруджански българи ще отнеме и последнитѣ коси за спекулациятa съ національнитѣ въпросъ отъ страна на българскитѣ империалиститѣ и ще укори тяхнитѣ на борбата противъ національнитѣ потисничество — противъ империализма, за право на самоопредѣление на заробенитѣ, чакъ до отделянето имъ отъ заробителитѣ. Тоя е смисълъ на нашитѣ мисли съ които мѣсли се оживяватъ да спекулиратъ.

Ив. Георгиевъ

Попълзновенията

на Цанковата кървава противобѣжанска реакция въ Карабоазъ

Цановия сговоръ, който съ съдѣйствието на бившетѣ ВДРО уби Дочо Михайлъ, Ив. Кръстевъ, Ганчо Петровъ и много други добруджански революционери отъ една страна, а отъ друга засили извънредно грабежа и терора надъ добруджанската народна бѣжания, прави сега опити за проникне и между бѣжанцитѣ въ Карабоазко.

Презъ лѣтото 1933 г. въ нашето село Черчеленъ, Никополско, бивше основано бюро при Цановия Сговоръ. Основателитѣ на това реакционно противобѣжанско гнѣздо сѫ все хора съ тъмно минало. Единъ отъ тѣхъ е Мамаси Чертеваки взелъ активно участие въ деветоюнския противобѣжански и противоработнически преврѣтъ, бившъ помощникъ кметъ, измѣнилъ на интереситѣ на бѣжанцитѣ и затова изгоненъ изъ нѣйнитѣ редове. Другъ е Василъ Пенчевъ, смѣсо деветоюнецъ, взелъ активно участие въ избиванията на работници и бѣжанци въ Русе, изключенъ отъ дяво „Дѣва" за разколничество. Трети основателъ е Стоянъ Ранчеловъ, отличенъ гешифтаръ и сиромашки изсмукнитъ.

Наслѣдъкъ по случай изборитѣ за ръководители тая група се разпаднѫ поста и мѣсилна успѣ да запазе и привлече нѣкои бѣжанци. Обаче бѣжанцитѣ не остана съ скрѣстени ръцѣ и заработи сериозно срѣщу попълзновенията на тия бѣжански изсмукнитѣ и кръвопици.

На 16 т. м. нашата дяво „Добруджа" имѣ съвѣщание на което се реши и наредѣ разтурянето на трупата на Цановия Сговоръ. Единъ отъ бѣжанцитѣ обясни, че дяво имѣ нужда отъ образуването на нѣкакъвъ политическа формация, такава може да бѫде само Работническо Селския Трудовъ Блокъ, който единственъ подкрѣпи и изказа искрено сѫчувствиятa на добруджанскитѣ изгонени бѣжанци. Бѣжанцитѣ нѣмѫ никакъвъ интересъ на образуване група на Сговори и на другитѣ буржуазни партии, които защищаватъ интереситѣ на бѣжанцитѣ, лихваритѣ, фабрикантитѣ и т. н. потисникитѣ на трупа на бѣжанцитѣ и българскитѣ трудещи се маси. А отъ друга страна тъкмо тия буржуазни партии сѫ виновницитѣ за нашето днешно плачевно положение, проповѣдвайки войскостната империалистическа политика на българската буржоазия.

Бѣжанцитѣ ще следи зорко за изпълнението на дадената декларация предъ сѫбранието за разтурянето на кървавото Цаново гнѣздо. Отъ друга страна ние бѣжанцитѣ ще можемъ упорито и смѣло борба за изискване на нашитѣ искания подъ ръководството на нашитѣ акционни комитети, избрани на общо сѫбрание. Тия искания сѫ: *дружина и общинска издръжка на изгорѣлитѣ бѣжанци на Карабоазъ; да отворимъ дружина и общинска помощь — да разберемъ дали ли и 15 крини жито на семейство и една кола дърва. Да имамѣ такъвъ за достатъчно и сухи трѫни. Лѣкаръ жена и чистрая помощникъ безплатно отпущане на семена за нивитѣ. Освобождаване отъ всякакви данци, отпущане на всички добитъчета и т. к.*

Въ тая наша борба ние бѣжанцитѣ ще имаме искрената подкрѣпа на работническото движение на работницитѣ и селянитѣ въ България.

Добруджанецъ Сирокъ

Арести и инквизициятъ въ Добричъ

Спорѣдъ частични свѣдѣния, наскоро въ Добричъ сѫ извършени арести на нѣкои изтѣкнали, които сѫ били подложени на затворски инквизиции за разкриванѣ тайнитѣ печатници на Д.Р.О. Между тѣхъ Георги Кирчановъ е живѣелъ въ Добричъ прѣбитъ отъ бой. Имѣ и други не неговото дерелие.

Въ тоя случай за не хванѣ въ лапитѣ си и други жертви. Сигурността е прибѣгнѣла и до една хитра измѣна. Въ слѣдованията се е споменѣло името на единъ добричлия, студентъ въ София. Сигурността му телеграфирѣ умѣ дали имѣ на нѣкои близки, не имѣ ли се и споменѣла да си отиде вѣдна. Той се е хванѣлъ на тази измѣна и веднага замѣнилъ. Не грѣшилъ, обаче, билъ причаканъ отъ полицаи и веднага арестуванъ.

Добруджанци трѣбва да се вигнѣтъ на протестъ противъ героя надъ заробенитѣ ни братя.

На вниманиѣ на главния директоръ на пощитѣ

Отъ Русе ни съобщаватъ, че изпратенитѣ на 21 м. м. 2 брояни съ „Св. Добруджа" бѫ 2 и до днесъ не сѫ доставени на адреситѣ. Ясно е, че вѣрнитѣ сѫ задържани отъ неотговорни лица — наши противници.

Като протестираме енергично срѣщу тоя безпорядъкъ и безотговорность въ пощата, ние обръщаме вниманиѣ на Главната Дирекция на Пощитѣ да слѣдоважа закономѣрно страната и примѣрно безотговорностьта въ подвѣдомственитѣ ѝ учреждения.

Доставени изгубенитѣ брояни отъ броя 2 и наказанитѣ виновницитѣ за задържанѣто имъ!

Младежки Колони

Да не остане нито единъ

пунктъ населенъ съ бѣжанци отъ Добруджа безъ организация и група на Д.М.С.

Една отъ слабоститѣ на Д. М. С. нарежъ съ тѣзи, които отбѣлязахме въ миналитѣ броеве, се заяви разкласѣнностьта въ ръководене на нашата работа. Тъй напр. всѣка низова организация и група движеше всъка съ Ц. К-тъ направо. Липсата на редовенъ живъ инструкажъ, при съвсѣмъ нередовни обиколки, водиѣ въ годинатѣ отнасяща организациитѣ отъ всички конкретни въпроси спящи предъ Д. М. С.

Съзнавайки необходимостьта отъ сѣтане на низовитѣ организации, отъ редовно обикаляне и извременно напъване за координиране на работата до отдѣлно въ дадемъ окрѫгъ и общо не съюза, Ц. К. презъ 31 г. въ едно окрѫжно поставе предъ организациитѣ въпроса за съзоване на ѫни връзки между организациитѣ по пѣти на демократичната централизация.

Плануе на Ц. К. въ публикуванета (презъ 32 г. м. априлъ) дирекция, изходейки отъ тази необходимость, открито поставя предъ организациитѣ: съзоване на окрѫжни к-ни, които да поемать връзкитѣ съ селскитѣ пунктове за бързо и правилно изяснване на всички въпроси отъ горе до долу.

Напрайки въръ съзоване на окрѫжни к-ни, презъ 33 г. Ц. К-тъ умѣло поставя въпроса предъ Варненската, Русенска и др. организации да направятъ редови селски к-ни като подготовка на общи окрѫжни к-ни, които да изберать окрѫжни ръководства.

Слабоститѣ на нашитѣ организации въ окрѫжнитѣ центрове допринесоха за провалене на небеленикитѣ окр. к-ни и въпроса за съзадване на такива, остана отворитъ.

Разкласѣнностьта на нашата работа поведе до тамъ, щото днесъ да нѣмаме точни сведения кечко за състоянието на нашитѣ селски организации, тамъ и за тѣхната численость.

Това не можа и не биде да се търпи повече, тъй като теора отъ ед ча страна, демагогията на противническия младежки съюзъ и групитѣ имъ „Ст. Караджа" отъ друга, все повече се засилватъ и се, нанасатъ сериозни спънки въ нашата работа.

Провалването на тероръ, разобличаване демагогията на противника имѣнна да постигнемъ, безъ основно разкритикуване на ошибкитѣ си грѣшки и подцѣнване на организационния въпросъ.

Тогава, когато бедственото положение на емигранта и мележъта й рѣте съ дни, когато ориентацията на последнитѣ е на страната на Д. М. С., престъпление е подценяването на организационното изграждане на единствения защитникъ на прокудениѣ българи отъ Добруджа и младинѣ добруджанци. — Д. М. С.

Такъ отчитайки положението на Съюза предъ насъ изтъква съ цѣлата си тежесть и пряко въпроса: „какъ да постигнемъ за изходъ и затѣгане?"

Изтрѣване всички усилия за обиколки въ всички селе, каждето има емиграция отъ Добруджа. Подкѣрляне на сериозно обсѫждане въпроса за необходимостьта отъ организациитѣ на Д. М. С. въ провежденитѣ по обиколкитѣ к-ни. *Да не остане нито единъ нуждаенъ населенъ за бѣжанци—българи отъ Добруджа безъ организация на Добр. Ма. Съюзъ*, ето нашата главна задача по пѣти на заякчване цѣлия съюзъ и за неговото цѣлостно организационно изграждане.

По пѣти на обиколкитѣ и к-ни по мѣста да подготовятъ окрѫжни к-ни въ духъ на изпълнението на общия съюзенъ планъ и чрезъ завършване подготовката и изнасянето на последнитѣ, да поставимъ и блѣскаво проведемъ Ѭни редовенъ конгресъ на Д. М. С.

Не подценяваме жените

Не малко сѫ организациитѣ на Д. М. С. съ повече отъ 50—60 члена и ако разгледаме тѣхния съставъ ще се убедимъ, че процентно числото на женитѣ младежки въ тѣхъ не надвишава 10%. Това е едно положение въ къ ого и въ живото сме се спирали, толкова повече днесъ не биде да напускаме изъ предѣлъ.

Безъ да говоримъ за голѣмата роля, която жената е играла въ миналитѣ революционни борби, които и днесъ стои на сѣщата висота, значението на женитѣ въ освободителната борба на поробенитѣ българи въ Добруджа е огромно.

Отрѣдъване на хора за работа по привличане на младежки въ Д. М. С. е въпросъ свързанъ съ общия курсъ за организационно разширяване и увеличаване числения съставъ на Д. М. С. Въ случайнѣ женитѣ отъ организациите да направимъ всичко за тѣхното активизиране и изграждане или да ръководни мѣста.

Да изпълнимъ тази задача значи да намѣримъ подходъ въ работата си по привличане на нашитѣ добруджанки.

Обяснитѣ съ последнитѣ сѫ главното и ако продължаваме да се глезимъ и любезничимъ или да се дърпаме плахо и да си правеваме сериозни сѫ, нѣма да се возправимъ съ пъстрота въ организациитѣ.

Къмъ всѣка жена държавници ни да бѫда като къмъ равна. Тъ сѫ и по учасъ и по всичко та наши халъ. За да ги приранимъ въ борбата си ако по дало сѫ насъ нема нѣ приимъ всичко.

Да сѫмсаме сѫ престъпното подценяване на женитѣ.

Нашитѣ финанси

Правилното и устойчиото разрешение на въпроса за парнитѣ средствае на Д. М. С. обусловя решаваото и непременно функционирането на организационния ни апаратъ, решаватъ писмо ни и живи връзки между централнитѣ ръководства и средненитѣ. Знаи, парничнитѣ средства се виждатъ като камъкъ много можемъ да го при организационнитѣ стрелки. Приемаемъ политически и не и, който пренебрѣкваме предъ решителния курсъ на организационно изграждане на Д. М. С., финансовия въпросъ се явява като важенъ политическъ въпросъ.

По кои пѣтища трѣбва да тръгнемъ, за да осигурямъ поне минималнитѣ парични средства нужни за правилното функциониране на Съюза? Ето на тоа въпросъ трѣбва да отговоримъ и не само да отговоримъ, но и дѣло да пристъпимъ на работа:

1) Ний редовно събиране на членскитѣ вноски и отчитането изъ нѣмъ касата на Съюза.

2) Усилена и систематична работа за събиране суми по подписки (специално по фонъ „Орг. Строителство")

3) Организиране на трудовинни.

4) Обилване на по състоянитѣ наши членове и съчувствания съ по малка или по голѣма сума.

Всѣки членъ на Д М С трѣбва да се проникне отъ убеждението, че парничнитѣ средства сѫ само отъ първитѣ условия за развиване на една широка организационна дейность нуждна за закрепяването му. *Д. Т. А.*

ква конкретно разпределение между членоветѣ ни и търсене отговорность въ зависимость отъ поетата работа.

Нека отсвитѣ решително старитѣ и до тога още практикувани методи и чрезъ систем на всѣкидневна и упорита работа изтъкнимъ 100%, общия планъ.

Само тамъ е залога за нашия успѣхъ. К.

Другитѣ и ние

Пазете се отъ демагогията!

За да спрѣгъ разложението което е обхванало редовецѣ ний и да запушатъ устата на будната и борческа добруджанска емиграция, добруджанитѣ патриотари опитаха разни средства. Не ижъ помогнаха фалшифицирнитѣ на нова въ дружественитѣ сѣбрания, доноситѣ предъ полицията, убийствата на вѣрни на дѣлото добруджански дейци, изхвалванитѣ съ помощта на полицията, полицейскитѣ постове на гоститѣ на дружественитѣ сѣбрания и пр. пр.

Сега като не се отказвать отъ всички тѣ методи, тѣ решили да сменятъ друго „нов" методъ, т. е. да лесняятъ нѣмъ отъ старитѣ имъ методи „демагогията.

И защо не. Щомъ него въ политическия животъ та се шири и с. нек 600 хиляди бѣлгарски избиратели на 21 юний 931 година бѣхаемъ, щомъ като и една утра реакционна партия можа да се обяви за „народна" и „социална" движение, защо и тѣ да не си опитатъ късмета и съ успѣна демагогия да лъжатъ трудоветѣ? И тъй сметъ като тѣ докарали положението дотолкова на годишно сѣбрание на борческото дело „Добруджа" да спесуватъ 33 души, отъ 1254 поучни листъ.

Изкарали нейнаредъ на чело на новото частнопитерска разна ренегати съ помощта на които дена изкаемъ добруджанскитѣ бѣжанци и тръгнала ренегатитѣ изъ квартала на всѣкиде да разтарамъ, не е настъпило новата ера на бѣжанцитѣ (като тая либи Рене кото прозъвъ сѣ съ Вл. Попов въ 1928 год.)! За да привлечатъ бѣжанцитѣ на сѣбранието което ноември месецъ на 4 [illegible] започнала да разкрива [illegible] него ще се зачинавать [illegible] зарежитѣ актове на [illegible] щитѣ, че ще пускатъ [illegible] безъ разлика дали [illegible] и пр. И чанстина [illegible] имъ бѣше сравнително [illegible] посетено. (приблизително [illegible] 100 души). Гъсѣ [illegible] ще по нечо се разпо[illegible] са се сѣмъ „лева" [illegible] ха се кавги ли не [illegible] „демократичность" [illegible] за „чъпимость" [illegible] дори отъ предсѣдателя [illegible] що се знаи, че [illegible] изкачвать на бѣма [illegible] се правитъ и нѣм [illegible] питанти (бре, бре, [illegible] ге, тѣ станали борцове [illegible] бей Дигель се изгонили [illegible] истината. „Не сторили [illegible] не правежда [illegible] И К" т е ще [illegible] кого му се запомнѣ.

Добруджанци [illegible] на прикази и [illegible] знаятъ, че кавго [illegible] патриотитѣ [illegible] сѫщитѣ сѣ си [illegible] и сѣщи — „нерде [illegible] да орда", т. е. ни [illegible] на българскитѣ [illegible] врагове на бѣжанцитѣ [illegible] бена Добруджа. В [illegible] бора на Сѫф. [illegible] „Добруджа" [illegible] Всички ренегати [illegible] него, сѫ отъ парти[illegible] нѣкакъвъ „народъ" [illegible] Перомъ, патриота [illegible] менето „не дърпа[illegible] тийнята приводе[illegible] ѫ тѣ, къде знаемъ [illegible]

Добруджанци пазете [illegible] демагогията!

Идейнитѣ момчетии отъ „Ст. Кераджа" — София

Организационно сѣбрание. Открива се отъ предсѣдателя до него подпредсѣдателя до него секретаръ и т. н. и т. н. дневенъ ред. Плеторна и дейность на „Ст. Кераджа". Прочита се на сѣмъ редъ. Предсѣдателя „приема по [illegible]ненетѣ „приема се" Чъ[illegible]чулъ, обяснява недоразбрани спетуна се — нѣма се почетѣтъ.

Гледейки отвнѣ мирозна ще помислятъ, че е задача сплотена и ако би не сѣ сѣ органи зации, какъвъ би въ нея ще вмѣкъ не тѣмъ се говори само за тумена дейность и против „лѣвоетитѣ на миналото". Причината немирятъ въ Казанджиевъ, който имъ попречилъ и е опетнилъ името на организациятъ, каждато членува елита на добруджанската емиграция. Но днесъ Казанджиевъ е изхвърленъ—работата ще върви.

„Да гребнимъ" е вкѣрнѣлъ имъ перото, дълбоко вмѣнала въ душитѣ на ръководството имъ и борбите се води за по могавнѣ до ръководно мѣсто отъ каждато може да пали и ходи.

Кой имъ е привъ, когато сами си изкарватъ кирпичитѣ ри зи? А то не е Богъ знае какво, извѣнъ генералъ имъ Вичо Ѭ чинъ 700 лева, голѣмо чудо. Право имъ казалъ:

„Нападите ме, добре. Полезнѣмъ си остаемаме!" Е то тинайлетото. Нимѣрили му хората копайлѫкъ.

Да приказватъ приказки, да конкатинатъ, да кревятъ и какво ли не еще, и не правятъ усилия да ни заплашатъ, да ни обиратъ стотинкитѣ? Ох! Нѣма го майстора!

Да имъ отговоримъ постоянно, като гъ демонстрираше предъ честнитѣ добруджанска младежъ

Срамота е!...

Лигелтъ на смѣрно[illegible] ренегати [illegible] нашъ бѣжанцитѣ, оженили [illegible] Кераджаката нивна [illegible] съ кокоръ отвѣрнѣ [illegible] жанитѣ кераджаки [illegible] и бяла [illegible] нито водни костюми [illegible] могатъ да нанѣмятъ [illegible] храна и животъ — [illegible] пошкена отъ скелета [illegible] вещитѣ и тъмнички. [illegible] ту другата се подлагатъ [illegible] подтъвящитѣ се отъ [illegible] мизерия на бѣжанцитѣ [illegible] Чистовницитѣ, стрѣкнитѣ [illegible] поскачватъ стра[illegible] сѣмъ и животъ е [illegible] тирянъ много незабѣлѣ[illegible] общество и съчуст[illegible] но сигурно единъ след[illegible] бѣжанцитѣ ще почи[illegible] глаа и кмѣрия да [illegible] дазимата на смѣрта.

Срамота е!..

Бѣжанцитѣ сѫ [illegible] мерна на свободна [illegible] и наказа ни ...

Правителството трѣбва [illegible] ки усилия да полови [illegible] помогне бѣжанцитѣ [illegible] бовка така, като съ [illegible] отпуне ѝ пари и нагуж[illegible] жавна помощь.

Срамота е!

Ст. Мих[illegible]

Младежи, абонирайте се за в. „Свободна Добруджа

въ София и да в поведетъ [illegible] редовнѣ на Добр. ма[illegible] зания, единствения защитникъ на нашитѣ болки.

Младъ добруджанецъ

Вмѣсто хлѣбъ и подпомагане -- залъгване и демагогия

Писмо отъ Гулянци

Др. редакторе,

Дайте мѣсто въ вашия истински защитникъ „Св. Добруджа" на следнитѣ редове:

Миналата година бѣжанцитѣ силотени около Карабовския Д. К. почнаха борба за подобряване на свето економическо положение и въ резултатъ на тая борба бѣше отпуснато за всѣко бѣжанско семейство по 500—600 кгр. жито както за посевъ, така и за хранъ. Сѣщо и за наводнени и изпъсвани ниви бѣше разпределен на семейство по 330 кв. пери. Нѣкоиа се обаче доста врагове на бѣжанцитѣ изъ тѣхнитѣ срѣди, които спъваха борбата на тая година и его какъвъ е резултата. ?!?, отъ бѣжанцитѣ нѣмать хляба за по Великденъ дори, камо ли за 5—6 месеци, когато ще изяде трохитѣ новата реколта.

Днесъ бѣжанци тѣ, които по нивитѣ и съ свято отъ страхъ сѣрасе разпрекъ, че „всичко е залъгано в тоз добавка що остъмна глобоки".

Чуйте ли тая потрагедия? Вие, които живеете тукъ при насъ, когато всичко бѣше единообразно (говоря о съ сѣчъ) и кога чухте оплакванията на онѣзи които още мислѣхъ че вие ще ги поокрепнете въ борбата имъ за подобрение на съвсемъ скаяното имъ положение! Вие побързахте да ги насъчаете по своему съ „Шуми Марица" и не нарекохте „граничари" върни пазачи на България и българщината.

Е, добре, какво направихте за подпомагането на „граничари"? Нищо! Нищо ние не чухме: повече отъ пропетнити кръвожадни сълзи какъто предъ насъ тукъ, тяхъ и въ вашия продаженъ печатъ. Да, вие тоя напрежнъ те само съ една цѣль: „Мини ганьо, че те лъжемъ". Да но нѣма нуче тонкови. Или вие ще кажете, че сте ни изкуствували дреди отъ Черенъ Кръстъ? Пардонъ, елате и вижте какъ посрещо бѣжанцитѣ тѣзи вчиш „озарьци. Вие ще ги намѣрите по улицитѣ и лѣтосъ по обсѣнитѣ за да плащатъ гер и ѣ, и всѣки бѣжанецъ ще ви каже: „Такива дрипи аъ си имамъ и нѣмамъ нужда отъ повече". Бѣжанцитѣ добруджанци и македонци единодушно заявяха на своитѣ братствени събрания, че прехитѣ трѣбва да се върнатъ обратно. Предсѣдателитѣ, приписанти зарево се съглосия, но въ последствие се оправдаватъ, че не ги вярвали защото писели писма на вѣрховнитѣ хти и отъ тамъ имъ отговорили, че не трѣбва да ги врѣщатъ, защото съ товашесе обиди „черванки кръстъ" и че „горе" съ бирать нови и здрави врехи които скоро ще пристигнатъ.

Когато преди около 2 месеци извадте, кракане ни съ шейни да съсѣдитѣ седе, но сеи вко бляновлите да „мовѣдвате", ще ви разкажемъ съ подробри превозни кръстове. Не се страхувайте, че бѣжане рейтони и автомобили. Не. Сега имене лодки ще можемъ да ви разкажемъ изъ „Пилона дъ ринка". Елате сега да видите какъ се жертвитѣ на нашата по-тъмнежнна политика, които основа нѣкаде да щатитѣ пекъ не заполение и за чинетъ изкрепване не смѣе да посѣтнеле на несвѣтнитѣ си богатства трупени за тѣхни сметка. Не тукъ сме захвърлени въ Българския Сибиръ, като нямаму никъдѣ вече вещь, но пъкъ предъ конто се правяте слепци, щемъ тѣ мамуватъ правни тъкъ на борбата за свето избавление. За да ги отклоните отъ тоя путь, вие се съгласяте на всички наши искания, но само, че съ думи, а на дѣло вие служите вѣрно и честно на вашия интересъ и на вашите господари фирмъ финансовъ капиталъ предъ когато сте дали види се ангажименти да укротявате рекла. А щомъ нѣкой не ви повѣрва на думитѣ, то вие го канадисвате съ . . . и перебела. Ами известно ли ви е, че да патриотари, че въ тоя и имѣтъ нма много (40—50%) отъ вашитѣ говечари, които нѣмать какво да ядатъ и 2) че прахне рекиме на пари гранови?

Добруджа-въ С.

Четете „Св. Добруджа"

Подигравка съ участьта ни

с. Брестъ.

Д-во „Черенъ кръстъ", Никополски клонъ, изпратило отъ централата си разни детски дрехи, които се раздадоха на бѣжанцитѣ въ Никополско. Едни отъ тѣхъ, съвсемъ изхосени, не стрували нищо изпрѣтени за гавра. По тоя начинъ ни ще покажетъ непонравнината грѣшна съ озимъвянето не въ тоя затъртенъ черобовъ? Нима не сѣмишъ тия сиромаси бюкократи, колко много ни обмидвать съ тая си постъпка? Нима трѣбва да се повярва, че сме стигнали до просташка тоста? Ние знаемъ кой ни дакара до тоя положение. Ние мислятъ че по тоя начинъ ще ни отклонитъ отъ борбата, които сме поели за защита на своитѣ интереси чрезъ нашитѣ общобѣжански изпълнени комитети? Оглавна разбраме голата истина, че не по пъть не подавинъ ще се облекчи участьта ни.

28.II.934 г.

Северинъ-къ

Какъ „подпомагатъ" бѣжанцитѣ

София. Преди известно време отидохъ въ д-во „Добруджа" за да ми го извадя единъ документъ „свободенъ заявяванията ми. Господата тамъ не посрѣщнаха най любезно и на моето искане отговориха съ редъ нѣкои думи, че трѣбва да стана членъ, като плати членски внось за една години и други такси, общо 247 лв. за едно рождено свидѣтелство.

Отговорихъ имъ че понеже съмъ бѣдна работничка съ ми зерна надница, невъзможно ми е да плати такава грамадна сума. Сигурно ще попитатъ, че господа патриотарнѣ се съмадиха надъ мень и се съгласиха да ми дадатъ безплатно исканото отъ мень свидѣтелство? Гогчиво се лъжете. Нищо подобно. Казаха ми да отидъ вѣчнатата за следъ 3 месеца, преди него време да пресъ и да имъ внеса исканата сума отъ 247 лева.

Присъствуваше и една натрофена дама отъ дамско комитетъ, която започна да се оплаква че на „организацията" трѣбвали пари. Предложихъ имъ 150 лв., понеже повече не можехъ да дамъ, обаче тѣ не ги съгласиха и тогава си ками назъ безъ никакво свидѣтелство.

Ето, добруджанки и добруджанци, какъ ръководятъ на д-во „Д. Бруджа" не само че не полагатъ никакви грижи за облекчение положението на бѣжанцитѣ, но не изпущатъ и най малкия случай да оберат послѣднитѣ стотинки на бѣднитѣ добруджанки. Ръ плаче и такива „патриотари" като мене, че се нареждемъ ощ по-сѣдно въ редоветѣ на добруджанки и добруджанци.

Елена Марова

Къмъ бѣжанцитѣ въ Никополско

Отъ извѣстно време провокирани типове, съ невъзродени емоции, отбѣгнали отъ бѣжанцитѣ, се опитвали по-между ни да основаватъ групи не „новото" и „национ-ялното" движение на професоръ Цанковъ. Тия личности, съ окъръвени ръце отъ работническа и селска кръвь, се мжчатъ да тровятъ душитѣ ни съ „лѣвъ черкъта" си идеология, за да ни отблъснатъ отъ пътя по който силотени и единодушни вървимъ, да ни дърпатъ въ нови въстрополитеки нощи, за да бидемъ избити или да избиване тия, които не мислятъ като несъ.

Настоящото пиша, не да отклоня бившитѣ агенти и пристави на изрѣзвъ режимъ на Цанковъ отъ тѣхната агитация между бѣжанцитѣ, но да предпазя всички бѣжанци въ Никополско на които ръководно служитъ като предсѣдатель на „акционенъ комитетъ на всички всички бѣжанци въ Никополско" да не се подаватъ на глупоститѣ агитации на тия които залязъ въ краъ силите страна и потопиха въ гробъ десетки хиляди семейства.

Другари бѣжанци. Вий сте на черния трудъ, който довете животъ на Вешитѣ бръсни, и поеле че сте икономически заробени, не се оплавайте да бѣдетъ платени на ренишата, но по-скъпи душитѣ ни. За да бидетъ господари на себе си, на свея трудъ и за да изходе тѣ сами сидбата си и на Вашето поколѣние и за се отъ-нетъ отъ тази, които проиграватъ интереситѣ Ни, трѣбва до единъ да се нареждитъ въ „акционния комитетъ на бѣжанцитѣ въ Никополско"

Бившъ предсѣдатель на комитета С. В. Дечковъ

Нелепа конспирация

Въ Верна нѣкъ се готви нѣкъ нов провокиванъ подъ-обръжения срѣщо освободително движение. Престъпникъ е младежа Василъ Михайловъ, членъ на местнатъ добруджанска извѣстна организация „Димитъръ Дончевъ" и съ изтезание съ се мъчелъ да му сгроватъ нѣкъква конспирация.

По тоя случай отъ Варна ся изпратени енергични протести съ които се иска освобождаване на Василъ Михайловъ и строгое гепоре надъ добруджанското борческо движение. Ние присъединяваме и нашия гласъ къмъ тия протести и приканяване добруджанския емигрантъ съ цѣлите страна да се дигне на борба срѣщо посегателствата надъ нейнитѣ синове, противъ терора въ Верна за отбиване опита да се скрои нѣкой процесъ за „непозната дейность".

Презъ месецъ февруарий

т. г. въ Букурещъ бѣ разгледано дѣло по срѣщу румънски тѣ мелтанчери. Такъ е извѣстно „вината" имъ се состоеше въ това, че миналата година презъ м. февруарий обявили стачка, за да защитатъ своитѣ потъпкани интереси. Правителството заповѣдъ изкъ-чване терора и тия случаи за да осуетъ демонстрациитѣ на работницитѣ и да принуди на изъ-чване поискванитѣ.

Общо обвиненитѣ мелтанчери ся осъдени на 900 години затворъ.

Въ Народного събрание

е пресъ-ванъ на „резо" нѣкои закони на изглаждането на бѣженскитѣ задълженія съ облигации отъ „първенъ заемъ" отъ 1923 год. Тоя законъ се гласува подъ напора на бѣрбитѣ на емигранти и обществ. изработвачитѣ и обществ. предприятия, които фактически ся обръщатъ противъ интереситѣ на бѣжанцитѣ.

Въ нашия брой ще се повърнемъ на тоя законъ.

„Машината"

(Чуо щете, вземете го за фейлетонъ)

Думата ни е за единъ родъ машина, добруджанско изобретение.

Това изобретение е извършено въ София, въ кафене „Совоя", отъ безработницитѣ добруджанци. Казахъ кафене „Совоя", та сега трѣбва да ви обясня нещо и за него. Носи името на италиянскитѣ Династия и човѣкъ ще помисли, че изистина неподобява нѣкъ-ов отъ обширнитѣ земи на вюрнитѣ на тази династия.

Въ сѣщность, нищо подобно. Неговата обширность е такава, че ако влезе бай Узунъ Колю, фана можа да се обърне.

Нѣкой дори замислятъ да го кръстятъ кафене „Тунелъ", моето ще отговоре и на действителностьта.

Та въ тая кафене седатъ по цѣлъ день безработницитѣ добруджанци и чуко малишъ правятъ „кооперация" за евтѣ ли цигари.

Бай Стефанъ на е добруджанецъ но живѣ презъ сѣрцата на гладъ и жаждата, непрѣкъно съчувства на безработнитѣ добруджанци и имъ дава широкъ приемъ въ заведението си. Цени тъ като сѣмъ ли клиенти.

Най-сериозно гримерни. Сѣ-тия клиенти сие ние безработнитѣ. Мине не мине месецъ, и тому виднишъ нѣкой ще тие едно кафе и то когато е решилъ да го порьчане, близе гордо, гордо и еще отъ вратата вика „Да ми се направи едно кафе". Тежко сладко, за цѣлъ месецъ да вѣрви".

Въ такъвъ день и бай Стефанъ бреи по месецъ и тому виднишъ къмъ кафето отпусналъ да изиграемъ и една табла.

Хвренъ човѣкъ е той, но тъй както е тръгнала, ина основность скоро да удари клюка, та тогава наша е слуганя.

Язъ като неговъ близъкъ приятелъ му думамъ да търпи бареме до Великденъ, та дано се хванемъ за зелено, но кой знае. .

Денемъ както и да е. Времето минева по „ремо". Тому ви дишъ нѣкой се обади отъ кюшето и всички се обръщатъ къмъ него.

„Слушайте, каже той. Като свинтѣ тукъ дивате ли си смѣтнали защо ние сме безработни, защо семействата ни гладуватъ?".

„Ако, бади се бай Гладнеевъ, знаемъ, знаемъ. Нали ни осъ-бождавахе, та ни отъ-бодъ дака отъ всичко какъвто ни хие и сега всичкитѣ тукъ тъ къмъ общата кауза на капиталиститѣ, прѣдаваме и нашитѣ „ръце".

„Е, добре какъ-въ-ръкъ, нашата тогава ние сами стоитѣ тукъ, а не се организиратъ въ безработнитѣ комитети, какъ-то нашата мѣсто и заедно съ мъ-тинитѣ безработни работници да се боримъ за подобрение на своето положение, за работа и хлѣбъ?"

„Вѣрно, другари, се обади Голямъ-ръкъ. Ние само стоимъ тукъ и не потърсваме тия и ти, тогава да не търсимъ причинитѣ за нашата гладория въ други, а въ самитѣ насъ".

Разговорътъ се разгорешава и тому виднишъ че се намѣси Поберниковъ.

„Ние нали имаме избранъ нашъ добруджански акционенъ и тъ, той трѣбва да ни каже какво да правимъ".

„Кой си е кой. — подема другъ, но ние трѣбва да се научимъ сами да прецѣняваме какво трѣбва да правимъ" и въ такиве разговори минева деня. Идва пречката знена нощь и ние трѣбва да поемане къмъ добруджанскиятъ „залъгъ".

„Ние се не гени „залъгъ" са на „курортъ", и до какъ ги гнемъ трѣбва да минемъ едно дѣло сибирско поле. Кой-то за провокъ-ции „клевѣтъ".

Тренчей ли нешешъ затопили ли не шешъ казатъ, че и съ отопление биле, ни кой ти признава чуждо машини. Ние си изобретихме наша и не ни е нужно да ги натягаме отъ трамваи и автомобили.

Нашата „машина" гримедени се състои отъ „машина, котлъ и машинисти, управляне се отъ бюро „движение".

Чекъ е 8. Бай Стефанъ изъ-дрьнъ-ва „машина и влъка е готовъ.

„Машината", това е старъ дѣвъ въ добръ ось движение. „машинистъ" това не претендира за младость, доста отдавна е надхвърлилъ трийсетѣ. Той сѣщо нѣкога бѣше дѣвъ, но сдръжалъ се отъ интимна дейность, като резултъ, че стрилъ това защото бикъ недоволенъ отъ нѣкой порядки въ бюро „движение", е не че е провиненъ въ нѣкоя катастрофа или увреждане дисциплинарно.

„Огнярятъ" са доста съ млади сили, готовъ за работа.

„Вагонитѣ", това са наши съчувственци, но седатъ неизползвани отъ бюро „движение"

„Влакъ-тъ" е готовъ. Машината сѣбира енергия. Сѣ-колена на последнитѣ дупки постелъ. Тамъ нареждеми едни гледъ другъ за да може да разбираме по-весно зимнитѣ вѣтъръ.

Търни машината, пуфти, тому виднишъ загоряръ.

„Ехъ, нѣкой разговаръ, чъ-съмъ сиръ, но аъ-много пъ-тъ съмъ изъвръкъ и нъ-кои-кои „машини" моя да засрамя.

„Вѣрно е, моме малко дъ-съмъ осъвръ, но и другого вѣрно, че много пъть съ-изминеще и катастрофи не сме ни. Неистина бѣхъ прегърнъ-ена катастрофа, но то не бѣ-ше по моя вина, а по вина и бюро „движение".

И така Вѣрни машината и презъ я ние следъ нея слу-шеме съ-мъ-ка на душата си.

„Нека—каква пакъ „машина" да се съберемъ „машини" „машинисти", „огняри", „вагони" и съ всички сили да тия-нѣмъ застанало колело на предъ".

Като се уѣрнинъ, че за нѣка-строфитѣ не са виновни „ма-шинистъ" и „огняри", а бюро „движение" да го замѣнимъ съ нови и опитни сили.

„Машинистъ".

На позорни стълб

Слабость на ръководителите въ движението ни бъше въвлечена за работа на кварта на тъй наречѣ низини на бръчкнитѣ и предавни елементи, а на разни продавци и интелигентни мерзеристи, които допосоха само пакости.

Вербъ Петров напр. който през 1924 г. изгреше въ двенцата ръководна роля, изваря изъ архивитѣ *Асадруха Дадемарска* и съ подкрепата на лежащата напреди го предсѣдателя на И. К. По късно *Дъвенрски* ежара въ затвора Върбена и Д-чо. Другото се знае, както се знае и внешната роля на последнѣ като главнъ водачъ на В. Д. Р. О.

Д-ръ П. Вичевъ сѣщо не бѣше лишенъ отъ тоя способна вербовка въ желанието си да се отрази съ послушни хора, често пати нѣмцки общо съ борбитѣ на добруджанци и на емигрантѣ въ стремѣнѣ.

Такова птица доиграна отъ Д-ръ Вичевъ бѣше *Дино Дадъчевъ* отъ с. Мешевъ — Котленско.

Атестацията му като бившъ комунистически функционеръ въ Бургазки окрѫгъ не бивше за служи като впечатлѣ за изгъкванието му въ ожиководствата на добруж. нац. революционно движение, обаче тертия за необхна на ръководенъ кадъръ допусна това.

Дино се отличи съ изобилна невнимерна фразеология, лежъ и народенъ етикъ и същевременно и съ мошеническите и интригантство. Той *такупуруби организационна средства, злоупотреби* съ *средствата* на емигрантѣ въ разрѣдено, което доби чрезъ лежитѣ въ Добр. нац. освободително движение като неинъ организаторъ и агитаторъ.

Заради притежанѣ за злоупотребленията Дино Дадъчевъ за да отклони внимѣнието на организацията нѣмѣри за уйстно да използуе известни принципни различия между водачитѣ въ лежитѣ и съ интриги се помъчи да издълбе пропасть помежду тѣхъ.

Движението срещенъ напрежение и го изкъзри. Изъ всички кюшета на кръчми и кафенета, чийто най-редовенъ посетитель е Дино, той усили злъ слухъ по адресъ на нѣкоитѣ дейци на освободителното ни движение, бивши се въ гъдитѣ чи е действителенъ лежичарь, последователь на Дочо и пр.

Последователятъ на Дочо и заменитѣ му, трябваше да си сваля маската и да лъсне истинския Дино Дадъчевъ.

Не отдавна Дино преминалъ къмъ „народного" движение на Цанковъ, чрезъ чийто решимъ отъ 23 до 30 г. надъчка дилди избити български робинци, селяни и десетки добруджанци, между които Дочо и другарить му.

Окръжния организаторъ на комунистическата партия въ Бургазки окрѫгъ стъвя окрѫженъ организаторъ на Цанковото „народно" движение въ сѫщия и за да му поблагодари за устойчивостьта селячеството шумно го е активирело окачвайки му газени тенекии, кичейки го съ кръчки и пъвни.

Добруджанци и добруджанската емиграция сѫщо трябва да запомнятъ тоя продавнѣ речитѣ.

Резолюция

Русе. Изтина на добруджанската дѣлнца събранъ на заседание, следъ като констатира, че теория все повече се затяга и не остава незасегнатата и на национ-революционното движение, високо протестира срещу опита да се осѫдатъ активнитѣ дейци на добруджанската дѣлнца въ Русе и заяве добруджанската емиграция да затегне радоевите около Л. К-тъ и ДМО.

На 30 г. и е насрочено дѣлото срещу д-р. Мимчо Крумовъ, Веселинъ Вичевъ и др. подведени по чл. 2 и 4 отъ Зак. за училищата и д-ата.

Долу ръцѣтѣ отъ българската революц. движение!

Долу прецеситѣ!

Свободно проявление на дѣйвца е!

Да живѣе борбата за самоопределението на поробенитѣ до отдѣлянето имъ въ отдѣлна на държава.

Ред. К-тъ

Престанете господа!

Отъ Русе ни съобщаватъ, че двама добруджански деятели сѫ подведени подъ отговорность като членове и организатори на Добр. нац. организация и Добр. Дем. К-тъ. Това е върхътъ на произвола.

Д. М. С. е не друга организация на добр. младежи. Неговиятъ уставъ още въ 1924 г. е одобренъ въ министерството на Вътрешнитѣ Работи. Никой основенъ законъ въ страната не дава право на министра да го отхвърлява или не. До днесъ никой не е съобщилъ официално, че на Д. М. С. се забранява съществуването.

Що се касае до Л. К. това не сѫ никакви организации, а временни формации за борба и никой не може да иска отъ тѣхъ устави.

Този случай сочи, че и сѫдебната власть се отдава на доносите за тоя въ услуга на реакцията.

Той бъди справедливо неизбѣжение всрѣдъ добруджанската емиграция.

По тоя случай въ редакцията ни се получиха следнитѣ протести:

София. Добруджанската емиграция съ възмущение посреща опита да се сѫдятъ добруджански деятели въ Русе и теория и ареститѣ надъ борческото ни движение въ Варна.

Спрете сѫда! Ние е нужно повече да доказваме, че сте врагове на освободителното ни национално движение?

Долу прецеситѣ въ Русе и ареститѣ въ Варна. Освободете арестувантѣ, свободно съществуване и проява на борческото добруджанско нац. рев. движение.

Отъ група емигранти и бѣжанци

София—Печатница „Съгласие"

Критика и самокритика

Драги редактори,

Въ брой 1 на отдавна очакваемия ни вестникъ „Въ Добруджа" четохъ статийката „Отъ ново на постъ". Въ нея вие подчертавате решитѣ внимѣнии на нитеги и организациитѣ на Д. М. С. По-читатъкъ казвате, че е доблесть за единъ общественъ деятелъ да си признае грѣшкитѣ и да се стреми да ги изправи.

Натъкно се съгласявамъ съ изказаното ви мнѣние. Но малкото е, че никоде въ вестника не се вижда да се признаватъ грѣшки не само и не и организациите и да сѫ се отчели тѣ грѣшки предъ организациитѣ. А грѣшки и вие признавате, че такива имѣ, но се прикриватъ.

Азъ мисля, че ЦДАК, който е единъ органъ на нашето добруджанско нац. освободително емигрантско движение, би трѣбвало открито да си признае грѣшкитѣ, за да може емиграцията да ги прецени и да си каже думата по тѣхъ. ЦДАК ще изтъкне най добре своя дългъ по тоя въпросъ, като открито признае грѣшкитѣ си, разкрие тѣхнитѣ причини и обсѫди внимателно средствата за тѣхното изправяне. По такъвъ начинъ добруджанската бѣжанция ще се убеди, че „изранитѣ" отъ нея хора въ ежи. комитети искрено поставя грѣшкитѣ си на публична преценка.

Не е ли сѫдатъ ли тая сѫ единъ се грѣшки, хората отъ ЦДАК ще докажатъ, че тѣ не отговарятъ на предназначението си да ръководятъ борбитѣ на добруджанци бѣжанци и че не сѫ нищо друго освенъ единъ интелигентски орѫжиеъ, който не се гриижи на най малко за мнѣнието и настроението на тая бѣжанция.

София. добруджанецъ //

Протести

Настоятелството на русенската Д. М. Ор. „Дочо Михайловъ" най енергично протестира, противъ готовящитѣ се процесъ на 30. г. и надъ др. Мимчо Крумовъ, Веселинъ Вичевъ и другитѣ въ Л. К-тъ Мл. Ор. подведени по закона „Дружества безъ устави". Протестиране енерго противъ полицейскитѣ терори и полицейскитѣ ордери около ВДРО.

Ние заявяваме, че терора и процеситѣ нѣма да ни спратъ!

Долу терора!

Долу ВДРО!

Да живѣе ДМС и Л. К-ти!

Да живѣе свободна Добруджа!

Отъ и като

* * *

Ние, Д-ра група отъ Тр. рейсъ не сѫмнѣтелно сѫ заседание на 8. III. т. г. най-енергично протестираме противъ готовящия се процесъ на 30. III. г. г. надъ нашитѣ другари.

Терора и процеситѣ ще отговорятъ съ още по усилена работа за затегнѣтъ на групитѣ ни.

Другари, процеситѣ нека не ни спрятъ. Нека помнимъ на всичко, че по тоя пътъ на предателство и обиждащъ нѣма да позволимъ да изкъпватъ борбата за свободата на Добруджа.

Долу терора!

Долу процеса надъ Д. М. Ор. и Л. К-ти!

Да живѣе борбата за свободата на Добруджа!

Русе. За групата: /.

* * *

Енергично протестиране противъ арестуванията на др. Василъ Михайловъ — секретаръ на Добруджан. Млад. Орг. въ Варна и противъ готовения на 30 г. м. процесъ срещу др. др. Мимчо Крумовъ и Веселинъ Вичевъ отъ Русе.

Ц. К. на Д. М. С. приканва всички организации да протестиратъ и искатъ освобождаването на арестуванитѣ въ Варна и срещу процеса надъ русенскитѣ другари, селящъ разрушаването на Д. М. С. като организация безъ устави.

На заслужащото се гонение надъ дейцитѣ и организациитѣ ни да отговоримъ съ още по-здраво организиране и сплотяване около Ц. У. К-тъ на съюза.

Долу зайдата надъ Добр. нац. освободително движение.

Долу нешинщитѣ на полицейската В. Д. Р. О!

Искаме свобода на организация и проявление!

София Отъ Ц. У. К-тъ
8. III. 1934 г. на Д. М. С.

Протести въ сѫщия духъ сѫ получени отъ нашата на Д. М. О. — София групата „Ганчо Петровъ" групата при „Пл. болница" и др. сѫщо отъ София.

Гласътъ на низинитѣ

Тръстеникъ, русенско. Получихме два броя на бѣжанския стенвъ — „Своб. Добруджа", безъ който се чувствуваме като корабъ безъ кормило сѫрѣдъ бурното море.

„Свободна Добруджа" трѣбва да изпише и проявява грижата на добруджанската бѣжанция, която е предлежа отъ разлуки, които е несочена сѫщу собственитѣ и интереси. Поздравяваме другарить инициатори за изданието и, имѣрѫ и да не сѫ познавам.

Струва ни се, че лозунгъ при последниятъ завой като чели и неесенъ и като чели изнуственъ (за самоопределението), трѣбва да го разясниѣ по добре, за да може и бѣлое конкретно разбранъ отъ бѣжанската маса.

Прощение 50 лв. фондъ „Св. Добруджа".

Отъ добруджанската бѣжанца

Дъмвелъ. Ново пачарско Плеснемено на вестника тукъ въ селата въреи много другаро. Не че нѣма желание да се получава и чети, а за тоя, че бѣжанцитѣ сѫ въ страшно безнадеждни. Доведени сѫ просто до просяшка тояга. Тукъ водимъ борба съ предателя на ВДРО който вече отворно се заявяватъ съ убийства. Приватъ най гадни доноси предъ гранничитѣ власти. Всичко се върши чрезъ Василъ Пешевъ, който отъ миналата година за да си отмъщава безнаказано на нѣкои лица, се продаде на ВДРО. Въ врѣмъ съ общинскитѣ изборъ, които станѣха на 18. т. м., между самитѣ хора на ВДРО числящи се къмъ различни партии, избухнѣ редица кавги и потерйни борби. Нѣкои отъ тѣхнитѣ срѣди открито заявяватъ, че ВДРО вече нѣма да съществуе.

Ние сѫщо се намираме въ доста лошо организационно сѫстояние. Причинитѣ за тоя положение сѫ въ ръководствата отъ горе до долу. Ние все тамъ сѫитаме, че ще изплетемъ отъ тоя положение, само че сѫ нужни малко повечко усилия и нетрпѣ. Допълнително ще пишемъ повече.

Потерна

Добруджанци!

Въ обувъчния магазинъ на добруджанецъ

Василъ Поповъ

Бул. „Дондуковъ" № 92 и въ клона бул. „Дондуковъ" № 6, ще намѣрите готови на оскепъ разни видове: МѢЖКИ ДЕРСКИ и ДЕТСКИ ОБУЩА за всѣкакъв цѣлъ. ЦЕНИ СПЕЦИАЛНО НИЗКИ ЗА ДОБРУДЖАНЦИ.

Посетете го да се убедите.

Бѣжанско събрание въ Софія

Демагозитѣ разкриха картитѣ си. Пакъ полицейщина въ събранието.

По покана на новото ръководство на „Добруджа" въ неделя 11. III. въ квартално училище се сѫстоя общо бѣжанско събрание. Събранието бѣ доста добре посетено.

Отъ демагозитѣ и агентитѣ ни събранието на „Добруджа" бѣхѫ поставени въпроситѣ: за истинвалнитѣ кетове, за дѣлженията на бѣжанцитѣ и благоустройствено на квартиритѣ.

Въ докладитѣ си инициаторитѣ се лъгаха изъ разни параграфи на законитѣ, говорене за извеленията на тоя и онзи шефъ и пр. Направи се и демагогска критика на нѣкои несправедливости засѣщащи бѣжанцитѣ.

Когато, обаче, бѣжанцитѣ отъ заседнитѣ покрайнини обѣйно Виденовъ на прави съвършено конкретни изложения за зала на отдѣлнитѣ и формулата съответни конкретни искания, демагозитѣ веднага разкриха картитѣ си и започнѣха да нервничатъ, че исканията не бѣхѫ реални. Тѣнката маска бѣ окончателно свалена когато въ думата „а. Гаоргиевъ, който заяви че въпроса е превидно поетъ, но инициаторитѣ спирѣхѫ на средѣ пѣтъ, а не слѣдятъ инициаторитѣ въ сѫщитѣ на гамитѣ бѣжанци. Той изтъкна исканието нотоарьлнитѣ актове да се изваватъ безплатно, да се изкаватъ институтѣ на бѣжанцитѣ да не се отчуждаватъ за частни и пр. задължения. Тукъ представителятъ на Ганчевъ му отне думата, като рекъ ареститѣ на бѣжанцитѣ конъ изкъка да се доказваме. Настъ на раздвижване, въ което известния побойникъ Петъръ Желѣзъ се нахвърли да бие бѣжанцитѣ. Въ Етнеецъ Веднага бѣ викнѣ на полицаи, които изгонѣ по арестуване на побойника, а непричетнитѣ.

Ради Ганчевъ заплашѣ, че въ нѣкой посѣтне да се обаждаемъ ще заповѣдѣ да ги арестуватъ, а Н. Шишковъ, който полицейски агентъ се разхождаше въ събранието и изкъкаше отъ бѣжанцитѣ лични вѣрни.

При такова положение, избрѣ се нѣмкъ „Акционенъ" къ, който да хвани при полицитѣ за мѣрки милость за бѣжанцитѣ.

Демагозитѣ много бѣрза свалиха маскитѣ си. Бѣжанцитѣ ги!

Бѣжанецъ

По липса на мѣсто, постѫпилитѣ суми за фондъ „Св. Добруджа" ще публикуваме въ нашия брой.

Д-ръ АСЕНЪ ХР. ПАЕВ

ул. „Тетевенска" № 9.

ПРИЕМА БОЛНИ, ПРЕГЛЕЖДА И СЪ РАБОТНИЧЕСКИ КНИЖКИ

БРЪСНО-ФРИЗЬОРСКИ САЛОНЪ „СПЛЕНДИДЪ" на ХР. ГОЛЪМИНОВЪ

„Площадъ Бенски" № 5 (срещу правоверна баня)

Прислуга вежлива и акуратна. Прави отстѫпка фондъ „Св. Добруджа".